

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana

OKOLJSKO POROČILO

ZA STRATEŠKI NAČRT SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE ZA OBDOBJE 2023-2027 ZA SLOVENIJO

**Seznam pripomb prejetih v javni
obravnavi avgust 2022**

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

september 2022

Pripravljalavec strateškega načrta:	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dunajska cesta 22 1000 Ljubljana
Območje:	Slovenija
Naziv dokumenta:	Okoljsko poročilo za Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 za Slovenijo Seznam pripomb prejetih v javni obravnavi avgust 2022
Izdelovalec:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Številka pogodbe:	2330-21-310015
Vodja projekta: Podpis in žig:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem., IZS T-0582

Pošiljatelj	vsebina	Odziv
Drago Stanovnik	Mnoge reke že sedaj presihajo, saj so v njih naplavine praktično že višje od bregov.	Predlagam, da se redno vzdržuje vse državne vodotoke in da se iz njih odstranijo vse naplavine in tako spet omogoči prostor za sušna področja tako dragoceno vodo. Nedopustne so naravovarstvene prepovedi za vzdrževanje. IZDELOVALCI OP: Redno vzdrževanje površinskih vodotokov se v Sloveniji izvaja na podlagi določil Zakona o vodah (ZV-1) (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20). ZV-1 v 57. členu določa program ukrepov za doseganje ciljev, ki so opredeljeni v nacionalnih programih in načrtih upravljanja voda na vodnih območjih, kjer so vključeni tudi ukrepi za urejanje voda na vodnih in priobalnih zemljiščih. 80. člen ZV-1 določa, da morajo biti posegi zaradi urejanja voda načrtovani in izvedeni tako, da bistveno ne poslabšajo lastnosti vodnega režima in bistveno ne porušijo naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov.
KGZS	INP7: pri izvajanju ukrepa proizvodno vezano plačilo za beljakovinske rastline, ki imajo sicer ugoden vpliv na tla, je treba ukrep izvajati tako, da se ne izvaja na območjih, kjer so tla bogata z organsko snovjo.	KGZS meni, da je treba opredeliti, da gre v tem primeru za barjanska, šotna tla in ne običajna kmetijska zemljišča z značilnimi vrednostmi deleža organske snovi v tleh. IZDELOVALCI OP: Ja gre za barjanska, šotna tla. V SN se je na podlagi omilitvenega ukrepa pri vezani dohodkovni podpori za beljakovinske rastline INP 7 dodala zahteva, da "se ne izvaja na šotnih tleh, ki so kot šotna tla določena za namen izvajanja DKOP 2"
KGZS	INP 8, IRP18, S10: Gnojenje z živinskimi gnojili mora biti strokovno podprto in časovno ter količinsko dopustno glede na lastnosti talnih tipov. Tudi uporaba fitofarmacevtskih sredstev mora upoštevati puferske sposobnosti tal.	KGZS opozarja, da v RS nimamo zakonodaje, ki bi to predpisovala, hkrati opozarjamo tudi na težavno in s stroški povezano izvedbo na ravni kmetije. IZDELOVALCI OP: Res je, da zakonodaje za pufersko sposobnost tal nimamo, zato se lahko od te zahteve odstopi, kar se tiče optimizacije gnojenja ne moremo mimo ugotovitev Računskega sodišča iz leta 2020. Razlaga spodaj: Z nitratno uredbo so določene mejne vrednosti vnosa dušika iz kmetijskih virov v tla ali na tla ter ukrepi za zmanjšanje in preprečevanje onesnaževanja voda, ki ga povzročajo nitrati iz kmetijskih virov. Dosledno jih morajo spoštovati in izvajati vsa kmetijska gospodarstva, ki izvajajo

		gnojenje oziroma kjer pri izvajanju njihove dejavnosti nastajajo živalska gnojila, bioplinska gnojevka, kompost ali digestat. V okviru projekta. Osnovni namen te direktive je varovanje vodnih virov na območju celotne Slovenije, ker je celotna država opredeljena kot ranljivo območje. Na izpiranje oziroma odtekanje nitratov v vode poleg neto bilančnega presežka dušika vplivajo tudi drugi dejavniki. Vpliv drugih dejavnikov nakazuje tudi dejstvo, da vodna telesa podzemnih voda z najvišjim neto bilančnim presežkom dušika niso nujno tudi najbolj obremenjena z nitrati. Eden izmed pomembnih dejavnikov, ki vpliva na izpiranje oziroma odtekanje nitratov v vode, so lastnosti tal, predvsem njihova globina, struktura, tekstura in količina organske snovi v tleh. Za načrtovanje ustreznih ukrepov je poleg stanja voda in izpustov dušika pomembno tudi podrobnejše poznavanje lastnosti tal. Na to opozarja tudi Revizijsko poročilo: Uspešnost zmanjševanja nitratov v vodi. V okviru projekta Možnosti kmetovanja na vodovarstvenih območjih so bila za kvantitativno oceno sedanjega stanja vodonosnika ter predvidevanje učinkov posameznih ukrepov za izboljšanje stanja so bili v okviru projekta izdelani 3 modeli: model procesov, ki potekajo med rastlinami in tlemi, hidrokemijski model in hidravlični model vodonosnika. Z uporabo prvega modela je bila opravljena primerjava osnovnih kolobarjev iz prakse, ki je pokazala, da lahko pridelovanje z večjim vnosom dušika v tla na plitvih tleh povzroči 2- do 3-krat večje izpiranje dušika skozi tla kot na globokih tleh. Zato enak način pridelave ni primeren na celotnem območju Dravskega polja in ga je treba prilagoditi lastnostim tal. Glede vpliva na bilanco dušika v tleh se je najbolje izkazala travniška raba površin; ekološko kmetijstvo se je z vidika izpiranja dušika izkazalo za primerljivo trenutni praksi; vrtnarska pridelava na prostem na plitvih tleh pa se ni izkazala kot optimalna.
KGZS	Podrobnejša pravila za opredelitev aktivnega kmeta je treba oblikovati tako, da ne bodo izključevala kmetov/kmetijskih gospodarstev, ki izkazujejo pomemben prispevek k varovanju okolja in narave.	KGZS meni, da razlikovanje na osnovi izkazovanja pomembnega prispevka k varovanju okolja in narave ni merljiva v praksi. IZDELOVALCI OP: Definicija kmeta je zapisana v najnovejši verziji SN 2023 – 2027 SKP in je usklajena z vsemi deležniki, predvsem z ZRSVN, ki je

		imela v postopku pridobivanja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila ter primernosti za javno razgrnitev največ pripomb na definicijo kmeta. Slednja je bila z ZRSVN intenzivno usklajevana. Kmet bo pomembni prispevek k varovanju okolja in narave lahko izkazal, če bo z večjim delom površin vključen v intervencije 70. in 72. člena SN (KOPOP; Natura plačila)
KGZS	Dikcijo: "Za vsak poseg v okolje mora biti skladno s predpisom, ki ureja posege v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, izvedena presoja vplivov na okolje oziroma predhodni postopek presoje, če so preseženi pragovi, določeni v prilogi tega predpisa, ki ureja posege v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje" naj se dopolni z "Za posege, ki ne dosegajo pragov določenih v predpisu, ki ureja posege v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je treba izvesti presojo, kot določajo predpisi, ki urejajo gradnjo (pridobitev naravovarstvenega soglasja) oz. predpisi, ki urejajo ohranjanje narave (dovoljenje za poseg v naravo)."	KGZS meni, da ta dodatna zahteva povečuje stroške kmetom, podaljšuje postopke in s tem izvedbo del. IZDELOVALCI OP: OP ne predvideva nobenih novih postopkov. Z napisanim se samo zagotovi, da se obstoječi sistem pridobivanja naravovarstvenih dovoljenj in soglasij ohrani tudi v naslednjem programskem obdobju. Omilitveni ukrep je bil v postopku javne razgrnitve in dodatnih usklajevanj z ZRSVN preoblikovan tako, da je dikcija bolj jasna v katerih primerih velja. Ukrep se sedaj glasi: »'Za posege, ki ne dosegajo pragov določenih v predpisu, ki ureja posege v okolje, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje kot določajo predpisi, pa bi zaradi izvajanja intervencij SKP lahko imeli bistven vpliv na varovana območja, je treba pridobiti mnenje organa, pristojnega za varstvo narave.«
KGZS	Zahtevo "Napajanje živine v vodotokih na za to določenih mestih in na kontroliran način brez pretiranih znakov poškodbe zemljišča" je treba preoblikovati v "Napajanje živine direktno v vodotokih ni dovoljeno."	KGZS razume prvotno besedilo, da je to način, ki onemogoča onesnaženje in direktno poškodbo zemljišča vodotoka, zato meni, da ni potrebna sprememba besedila. IZDELOVALCI OP: Omilitveni ukrep je bil v postopku javne razgrnitve in dodatnih usklajevanj z ZRSVN, izbrisan iz okoljskega poročila. Ukrep je urejen v ukrepu DKOP4, ki sankcionira neskladno pašo, zato je bil tukaj omilitveni ukrep izbrisan.
KGZS	INP3 – INP6: Po triletnem izvajanju ukrepov naj se naredi natančna analiza izvajanja teh ukrepov ter vrednoti njihov učinek na obseg	KGZS predlaga, da se med vplive na naravo vključi tudi presojo vpliva pojava medveda in volka na biotsko pestrost kulturne krajine s posebnim

	proizvodnje ter vplive na naravo. V kolikor se ugotovijo negativni vplivi, je treba nadaljnje izvajanje ukrepov prilagoditi tako, da bodo škodljivi vplivi zmanjšani ali pa se intervencije prenehajo izvajati.	poudarkom na zmanjšanju biodiverzitete zaradi opuščanja kmetijskih površin na Natura 2000 travinjah. IZDELOVALCI OP: Omilitveni ukrep je usklajen z ZRSVN in se v OP ne bo spreminjal. Dodala se je tudi analiza vpliva na velike zveri. Omilitveni ukrep ni posebej dodan v SN, ker se bo izvajal preko 139. in 140. člena Uredbe o SN, ki opredeljujeta vrednotenje SN.
KGZS	Neposredni odvzemi vode iz vodotokov in zaježitve vodotokov niso sprejemljive. Odvzem vode je možen le ob vodnih viških (v času visokih vodostajev voda), ki se nabirajo v manjših vodohranih. Vodohrani morajo biti umeščeni zunaj strug vodotokov. Vtok iz vodotoka v vodohran mora biti izveden tako, da odvzem vode iz vodotoka ob nižjih vodostajih ni možen (nespremenljiva višina iztoka, brez možnosti prilagajanja za odvzem vode ob nižjih vodostajih).	KGZS nasprotuje temu predlogu, saj so bila celo večja akumulacijska jezera za HE načrtovana za odvzem vode iz vodotoka. Nasprotujemo tudi novemu pogoju načina uporabe vode iz vodotokov, gradnja vodohranov zahteva dodatne stroške, porabo časa ter zapletene administrativno-tehnične postopke izdaje dovoljenj. IZDELOVALCI OP: Nekateri omilitveni ukrepi ki se nanašajo na pogoje namakanja, so bili v postopku javne razgrnitve in dodatnih usklajevanj z DRSV ter ZRSVN, izločeni iz okoljskega poročila. Ukrep je urejen v Zakonu o vodah, zato se takšni posegi urejajo preko instituta pridobivanja vodnega soglasja ali vodnega dovoljenja za rabo vode.
KGZS	IRP32: - Pri izvajanju ukrepa Svetovanje in prenos znanja je treba zagotoviti usposabljanja svetovalcev, neposreden prenos strokovnega znanja strokovnjakov s področja naravovarstvene stroke na končne upravičence (kmete) ter zagotoviti ustrezno/zadostno promocijo in izobraževanje o ukrepih SN, ki prispevajo k naravovarstvenim ciljem.	KGZS predlaga, da se upošteva linija prenosa znanja od strokovnjakov prek svetovalcev do kmetov. IZDELOVALCI OP: Predlagan ukrep je že zajet v SN pri v IRP 32. Dikcija omenjenega ukrepa se je tekom usklajevanj med in po javni razgrnitvi nekoliko spremenila in sicer tako, da se sedaj glasi: »Pri izvajanju ukrepa Svetovanje in prenos znanja je potrebno zagotoviti usposabljanja svetovalcev s strani naravovarstvene stroke, prenos strokovnega znanja s sodelovanjem strokovnjakov s področja naravovarstvene stroke na končne upravičence (kmete), ter zagotoviti ustrezno/zadostno promocijo in izobraževanje o ukrepih SN, ki prispevajo k naravovarstvenim ciljem.«

KGZS	DKOP4: Dolžino varovalnega pasu (odmike) je treba uskladiti s 14. členom ZV-1, ki določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah 1. reda zunaj območij naselja najmanj 40 metrov od meje vodnega zemljišča, med drugim tudi zaradi varstva voda ter vodnih in obvodnih ekosistemov.	KGZS zahteva, da se ohrani dosedanja širina varovalnega pasu pri vodah 1. reda v širini 15 m. V nasprotnem primeru je treba razmišljati o izdatnih odškodninah, ki bodo kmetom povrnilo dolgoletno, trajno izgubo dohodka. Že 15 m varovalni pas (ki prepoveduje uporabo FFS in gnojil), ki ga navaja Zakon o vodah, je dovolj širok (v nekaterih EU državah je ta določen na 3 m). S tem bi se izgubil velik delež obdelovalnih zemljišč, določene kmetije bi bile močno prizadete. Širjenje varovalnih pasov poleg "izgub obdelovalnih površin" pomeni tudi povečanje nevarnosti širjenja invazivnih tujerodnih rastlin. Številne tujerodne invazivne vrste se razširjajo tudi z vodnim tokom. Nekatere tujerodne rastline so v Sloveniji prekrile brežine številnih vodotokov in iz teh izrinile domorodne vrste. Ena izmed teh vrst je tudi japonski dresnik, ki se širi tudi na kmetijske površine. Njegovo zatiranje oziroma obvladovanje je izredno zahtevno že zunaj varovanih območij, kako bomo potem omejevali njegovo širjenje na varovanih pasovih širine 40 m? IZDELOVALCI OP: Omilitven ukrep je bil izločen iz OP.
KGZS	IRP28 (Dobrobit živali) in IRP29 (Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali); predlagamo, da se preuči vključitev sistemov hlajenja hlevov oziroma senčenja površin za živino, saj raziskave kažejo na nižje emisije metana ob nižjih temperaturah, kar ima lahko dodaten pozitiven vpliv na blaženje podnebnih sprememb	KGZS predlaga uvedbo DŽ v objektih reje živali, ker pa se za ta namen pričakuje nov standard, predlagamo postopno uvedbo priporočila podprtega z javnim financiranjem.. IZDELOVALCI OP: Podan ukrep je podan kot priporočilo za SN, zato zaenkrat ne bo direktno zajet pri merilih, ki bodo objavljena v okvirih posameznih intervencij. Ukrep je namenjen premisleku k temu, da se iz intervencije lahko financira tudi ureditev sistemov hlajenja hlevov.

KGZS	IRP16, SI10 (podintervencija 8); naložbe v prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih vključuje nakup in postavitve mrež proti toči. Nakup in postavitve mrež proti toči, ki sloni na betonski konstrukciji, lahko negativno vpliva na kulturno dediščino in podobo krajine, zato naj se ne izvaja v neposredni bližini enot kulturne dediščine ter na območjih izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni. Dopustna je postavitve mreže proti toči (v temni barvi) na leseni konstrukciji, saj tako bolje ohranja tradicionalni izgled kulturne krajine.	KGZS nasprotuje predlogu zamenjave betonskih nosilcev z lesenimi, saj se je izkazalo, da je beton inertni material za okolje in ima ustrezno življenjsko dobo. Lesene kole je treba impregnirati, kar je lahko okoljsko sporno, sporna (zaradi impregnacij) je lahko tudi njihova odstranitev (kurjenje) v primeru dotrajanosti ter sama trajnost. IZDELOVALCI OP: Območja izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni je v veliki meri sooblikovalo prav kmetijstvo s svojo značilno rabo in rabo elementov, ki se uporabljajo v procesu kmetijske proizvodnje. Danes se kot podporne konstrukcije uporabljajo betonski, kovinski (pocinkani) in leseni stebri npr. hmeljščja, kjer se betonski stebri tudi zamenjujejo za lesene. Ker gre za omejena območja ocenjujemo, da je raba lesenih elementov za oporne konstrukcije primerna, hkrati je sonaravna ter v duhu uporabe lesa kot naravnega materiala ustrezna. Omilitveni ukrep se je dopolnil in uskladil tako z MK, kot tudi MKGP.
KGZS	Stran 54 Stavek: Z umestitvijo in izvedbo gozdnih vlak se morajo strinjati vsi lastniki gozdnih parcel, preko katerih poteka načrtovana vlaka."	Stavek je napačen. 37. člen ZOG določa za gradnjo gozdnih cest soglasje vsaj ¾ lastnikov. IZDELOVALCI OP: Pripomba je upoštevana. Tekst v OP na strani 54 se je spremenil.
KGZS	IRP15; V primeru sanacije gozdov po naravnih ujmah je z namenom nadaljevanja uspešnega razvoja gozdov na območjih sanacije treba, z namenom povečanja stabilnosti in odpornosti ter izboljšanje (povečanje) biodiverzitete, uvesti tudi sadnjo minoritetnih drevesnih vrst (to je vse drevesne vrste, razen smreke in bukve), nego mladih sestojev v območju sanacije, vzdrževanje zaščitnih sredstev in ograj proti divjadi, ipd.	Priporočilo ni razumljivo. Predlaga se sadnjo minoritetnih vrst. Gozdarska stroka jasno opredeljuje minoritetne vrste, med katere pa ne spadajo trdi in mehki listavci ter jelka, ki jih je prav tako smiselno saditi. Smreka in bukev sta glavna gradnika slovenskih gozdov in jih bomo v skladu s strokovnimi usmeritvami sadili tudi v prihodnje. KGZS predlaga spremembo besedila in izbris dikcije "razen smreke in bukve")

		IZDELOVALCI OP: Pripomba se upošteva. Ukrep je v O zapisan tako, da se izbriše dikcija »razen smreke in bukve«. Izdelovalcu OP je poznano katere so minoritetne vrste, v tekstu OP je prišlo do napake.
KGZS	IRP6, IRP15: Na območjih z naravovarstvenim statusom naj se tudi pred vzpostavitvijo negrajenih gozdnih vlak pridobi strokovno mnenje ZRSVN.	Pri načrtovanju in izvedbi odpiranja gozdov se v izdaji odločbe v upravnem postopku upošteva in vključuje omejitve, ki izhajajo z vidika ekoloških in socialnih funkcij, zato soglasje ZRSVN ni treba. Predlaga se izbris diktije. IZDELOVALCI OP: Definicija katere gozdne vlake so grajene in katere negrajene je opredeljena v Pravilniku o gozdnih prometnicah (Ur. l. RS, št. 4/09). Umeritve za gradnjo grajenih in negrajenih vlak so določene v GGN, točne lokacije vlak pa GGN ne opredeljujejo in so stvar podrobnejšega načrtovanja. Za vsa območja z naravovarstvenim statusom (EPO, Natura 2000, NV, ZO) v gozdnih območjih, ki so vključena v GGN velja, da je opredeljena vsaj 2. stopnja poudarjenosti ekoloških funkcij gozda. Kjer so prepoznana pomembnejša območja naravovarstva (npr. rastišča redkih in ogroženih rastlinskih vrst ali habitati redkih ali ogroženih živalskih vrst), je za tiste gozdne sestoje opredeljena 1. stopnja poudarjenosti ekoloških funkcij. Za vsa območja, kjer je določen poseben režim varstva narave, se v primeru gradnje vlak pridobi strokovno mnenje ZRSVN, razen če v usmeritvah GGN za ta območja ni določeno drugače. Skladno z omenjenim Pravilnikom sistem odpiranja gozdov z gozdnimi vlakami sestavlja okvirno in podrobno načrtovanje. Načrtovanje odpiranja gozdov z gozdnimi vlakami izvaja ZGS (26. člen) in sicer na podlagi elaborata vlak. 27. člen Pravilnika navaja, da se v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta izdela tudi posebno presojo o vplivu gozdnih vlak na gozd, kot ekosistem in sicer za gozdne vlake, ki se gradijo v neposredni bližini območij, pomembnih za ohranitev prosto živečih živali.

		Tudi Zakon o gozdovih v 21. členu določa, da soglasja za posege v gozd in gozdni prostor ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov, kot so določene z GGN. V primeru gradnje v območjih z naravovarstvenim statusom drži, da se praviloma pridobi strokovno mnenje ZRSVN o možnih vplivih gradnje vlak na ta območja in da je to področje zakonodajno urejeno (Pravilnik, Zakon o gozdovih, določbe v GGN). Ne strinjamo pa se s tem, da bi se ukrep črtal, saj se lahko v določenih primerih načrtovalec gozdnih vlak sam odloči in zaprosi za strokovno mnenje ZRSVN, tudi če je v GGN zapisano drugače. Ukrep ostaja v OP in je usklajen z ZRSVN.
KGZS	IRP9: Vzgoja drevesnih vrst v drevesnicah naj bo omejena na seznam drevesnih vrst in umetnih križancev, ki ga določa Odredba o seznamu drevesnih vrst in umetnih križancev (Ur. l. RS, št. 4/10).	Vzgoja in sadnja vrst in križancev, ki niso na seznamu, po slovenski zakonodaji ni mogoča in se v praksi ne izvaja. KGZS meni, da je dikcija nepotrebna in se lahko izbriše. IZDELOVALCI OP: Na uskladitvenem sestanku dne 18.8. ter 19.8. 2022 je bilo dogovorjeno, da omilitveni ukrep ostane v OP.
KGZS	Stran 64: stavek "Potencialni negativni vplivi se lahko pojavijo v primeru sanacije po naravnih nesrečah, če se uporabi pogojem neustrezno drevje ali celo tujerodne vrste (npr. duglazija).	Stavek ni razumljiv in je v nasprotju s slovensko zakonodajo, ki v skladu s strokovnimi odločitvami dovoljuje sadnjo drevesnih vrst, ki so na seznamu odredbe drevesnih vrst in križancev. Sadnja sadik neprimerne provenience ali vrste v Sloveniji zaradi stroge zakonodaje ni mogoča. KGZS predlaga, da se stavek briše. IZDELOVALCI OP: Omenjeni stavek se nanaša na zgoraj navedeni omilitveni ukrep za intervencijo IRP9 in napeljuje na poudarek, da naj se v primeru izvajanja sanacije gozdov s sadnjo uporabi rastišču primeren sadilni material ter vrste, ki so avtohtone. Strinjamo se, da se sadike neprimerne provenience ali vrste v Sloveniji ne smejo uporabljati. Stavek smo nekoliko dopolnili.
KGZS	Stran 65 stavek : V primeru naravne nesreče je ključno hitro ukrepanje, ki pa lahko vodi do povzročitve še večje škode v gozdnem prostoru (npr. neprimerno umeščene in izvedene vlake). Predlagamo omilitveni ukrep, da se na območjih z naravovarstvenim	Ni jasno, v primeru kakšne naravne nesreče. V primeru naravne nesreče je zaradi preprečitve nadaljnje škode treba nujno izvesti sanacijo. V primeru požarov soglasja nikakor ni možno čakati. V primeru naravnih nesreč, ki ne potrebujejo hitre ali takojšnje sanacije, se s predlaganim omilitvenim ukrepom brez vnaprej zagotovljenih sredstev za

	statusom tudi pred vzpostavitvijo negrajenih gozdnih vlak pridobi strokovno mnenje ZRSVN.	odškodnine (s strani soglasodajalca ob negativnem soglasju) ne moremo strinjati. KGZS predlaga, da se na območjih z naravovarstvenim statusom za negrajene vlake ne zahteva strokovnega mnenja ZRSVN oziroma da se morebitno omejevanje izvede na podlagi analiz in ne pavšalno. IZDELOVALCI OP: Na pripombo je deloma že odgovorjeno pri ukrepu za IRP6 in IRP15 in se dejansko nanaša na omilitveni ukrep za intervenciji IRP6 in IRP15. Strinjamo se, da je potrebno v primeru pojava naravne ujme, kot so požari, žledolomi, vetrolomi in podobno z namenom zmanjšanja možnosti nastanka nadaljnje škode, čim prej pristopiti k sanaciji. Vemo pa tudi, da se lastniki gozdov dostikrat ne odzovejo na pozive ZGS k izvedbi sanacije, zato sanacijo na lastnikove stroške lahko izvede ZGS. In glede na to, da se v praksi v primeru izvajanja sanacije v okviru priprave sanacijskih načrtov, skladno z določbami 38. člena Pravilnika o varstvu gozdov ZGS posvetuje z ZRSVN glede naravovarstvenih vsebin v sanacijskem načrtu, kar lahko vključuje tudi gradnjo vlak, v zapisu ne vidimo nič strokovno spornega. Poznamo primere nestrokovnega ravnanja ob izvajanju sanacije po žledolomu na območju Postojne in Jelovice, ko so se negrajene vlake nestrokovno zgradile v območju s poudarjenim naravovarstvenim pomenom.
KGZS	Stran 99 Cilj : - Pravno zavarovati vsaj 30 % kopenskih območij EU in 30 % morskih območij EU ter povezati ekološke koridorje kot del resnično vseevropskega omrežja narave. - Strogo zavarovati vsaj tretjino zavarovanih območij v EU, vključno z vsemi preostalimi pragozdovi in staroraslmi gozdovi v EU.	Ni jasno, s katerimi ukrepi in sredstvi se načrtuje izvedbo navedenih ciljev. V kolikor se navedenih ciljev v PRP ne naslavlja, se naj le-ti iz dokumenta brišejo. IZDELOVALCI OP: Navedeni cilji so privzeti po Strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, kar je v OP tudi jasno navedeno. Slovenija je del evropske skupnosti in kot takšna je prevzela tudi cilje ohranjanja biotske raznovrstnosti. V tabeli 8 v poglavju 4.11.2 je jasno navedeno, da »SN 2023 – 2027 nima moči zavarovati območij, ima pa moč izvajati ukrepe (intervencije) na delih zavarovanih območij. Načrt vsebuje številne intervencije, ki bodo prispevale k ohranjanju zavarovanih (in varovanih) površin, preko spodbujanja ekstenzivnih kmetijskih praks, učinkovite rabe dušikovih gnojil, trajnostno rabo FSS.« Navedba ciljev je tako namenjena

		ugotovitvi, da SN s svojimi cilji razvoja kmetijstva sledi tudi ciljem, ki so določeni.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Ob pregledu gradiva ugotavljamo, da je v celotnem dokumentu velik manko prostorsko-načrtovalskih vsebin oz. povezovanje kmetijske politike s prostorsko politiko, zato menimo, da bi bile potrebne v tem smislu dopolnitve v večini poglavij strategije/SN. Kmetijstvo je ključna raba v slovenskem podeželju, zato se SN ne more izogniti povezovanju z drugimi prostorskimi vsebinami. V strategiji/SN in OP (Priloga 1, odnos SNSKP do drugih strateških dokumentov in politik) manjka tudi navedba in upoštevanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS), ki je bistven prostorski dokument tudi za SNSKP. Vključitev in povezovanje s SPRS je nujno. Prav tako je to pomembno z vidika osnove za izplačevanje sredstev; v zvezi s čimer podajamo mnenje, da bi bilo smiselno, da nadzor nad tem vrši MOP.	IZDELOVALCI OP: Pripomba se nanaša na SNSKP, manj na OP. V poglavju »Odnos SNSKP do drugih strateških in programskih dokumentov ter politik« (Priloga 1) Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) ni navedena, saj ne gre za programski dokument oziroma politiko. V primeru navajanja bi morali navajati tudi druge (sektorske) strategije. Ne glede na to, smo pri izdelavi upoštevali tudi SPRS, Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Ur. l. RS, št. 76/04, 33/07 - ZPNačrt), ki je naveden v poglavju 8 – Viri in literatura.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	2. V gradivu smo v prvotni verziji dokumenta naleteli na sklic na dokument Nacionalne smernice za krajinske značilnosti v okviru navzkrižne skladnosti. Ker gre za strokovno tematiko, opozarjamo pripravljavca podobnih dokumentov, da je vanje treba vključiti vse prostorsko-načrtovalske vidike krajine, poudariti regionalne krajinske tipe ter predvsem Krajinsko politiko. Ta namreč opredeljuje značilnosti krajine celovito in se ne omejuje le na posebne prvine (npr. mejice, omejki, suhozidi, drevesa, jarki, mokrišča in visokodebelni sadovnjaki), kot je	IZDELOVALCI OP: Gre za priporočilo. OP se nanaša na predvidene intervencije SNSPR. Skladno z omilitvenimi ukrepi se v naslednjih fazah (implementacija SNSKP) vključi tudi regionalne krajinske tipe ter Krajinsko politiko, ko bo ta uradno sprejeta (v OP je sklic na http://www.krajinskapolitika.si, koncept, MOP, DKAS, Ljubljana 2020).

	(pavšalno!) zapisano v dokumentu v sklicu (Nacionalne smernice...)	
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Nezadostno argumentirana in neutemeljena je ugotovitev OP (okoljskega poročila), da je vpliv strategije oz. SN na krajino NEBISTVEN, hkrati pa tudi niso jasno definirani izravnalni ukrepi financirani iz naslova kmetijske strategije. Kmetijstvo, njegova prisotnost, odsotnost in spremembe v povezavi s pokrovnostjo ipd. ima vedno vpliv na krajino, saj se vse rabe dogajajo v krajini, zato vpliv strategije na krajino nikakor ne more biti opredeljen kot nebistven, oziroma morajo biti izravnalni ukrepi jasno in prostorsko natančno opredeljeni, saj bi bil šele na podlagi izvedbe teh izravnalnih ukrepov lahko vpliv SNSKP na kulturno krajino označen kot nebistven.	IZDELOVALCI OP: S trditvijo, da vsakršna sprememba pokrovnosti tal vpliva tudi na krajino, se ne strinjamo v celoti. Sprememba pokrovnosti lahko pomeni npr., da se kmetijska zemljišča zaraščajo, da se trajni travniki spremenijo v njivske površine, da se gozdne površine spremenijo v kmetijske itd. Menimo, da vsaka takšna sprememba pokrovnosti še ne pomeni avtomatsko (negativnega ali pozitivnega) vpliva na krajino. Spremembo pokrovnosti z vidika kmetijske dejavnosti lahko razumemo kot dinamičen proces, ki je lahko tudi reverzibilen. Krajina je ves čas podvržena spreminjanju razmerij v rabi površin, kar se odraža skozi zgodovino. Opredelitev izravnalnih ukrepov (verjetno napačni termin, pravilno je omilitvenih ukrepov) zato ne more biti prostorsko opredeljena tudi zato, ker gre za strateški načrt, ki usmerja kmetijsko politiko v prostoru. Menimo, da vsi predlagani ukrepi stremijo k temu, da se kmetijska zemljišča ter kmetijska raba ohranja vsaj v sedanjem obsegu. S tem pa se ohranja tudi krajina, kot takšna.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	V OP je pod poglavjem 4.6 krajina zajet le najvrednejši del posebnih krajinskih območij - enote kulturne krajine, ki se varujejo po predpisih o varstvu kulturne dediščine. Ponovno opozarjamo, da gre za nepravilno razumevanje osnovnih pojmov in da krajina niso le posebna območja - glej točko 3. Poglavje bi moralo vsebovati tudi vplive sprememb v kmetijstvu na krajinski prostor tudi izven izjemnih/prepoznavnih krajinskih območij. Opozoriti je treba, da ukrepov ni mogoče ocenjevati na splošno, saj so situacije v različnih prostorskih kontekstih popolnoma različne, kar je treba v strategiji/SN in OP tudi jasno napisati in navedene možne prostorske spremembe ustrezno povezati s prostorskim načrtovanjem in planskimi dokumenti, s katerimi se načrtuje kmetijska raba, predvsem s prostorskim dokumentom oz. podlago	IZDELOVALCI OP: V OP so zajeta vsa območja krajine in ne samo izjemne krajine in prepoznavna krajinska območja. Ta so samo posebej poudarjena. V poglavju 4.6 je navedba osnovnih krajinskih vzorcev skladno z Regionalno razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji, MOP, BF, Oddelek za krajinsko arhitekturo, 1998. V poglavje je med okoljske cilje dodan cilj, ki se tiče krajine: <i>Ohranjanje krajine, izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni ter kakovostne krajinske slike.</i>

	Krajinska zasnova kot dokumentom usmerjanja in podrobnejše določitve prostorskega razvoja in varstva določenih območij (glej ZUreP-3). V SN je treba poudariti celostno obravnavo prostora in ne le obravnavati / naštevati posamičnih ukrepov, ki so v prostoru možni/ se pričakujejo/načrtujejo/spodbujajo npr. spremembe kmetijske rabe, uvajanje kultur, komasacije, opuščanje kmetovanja itd.)	
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Opozarjamo da nadzora glede ohranjanja krajine ne more izvajati le Zavod za varstvo narave, prav tako ni ustrezno, da svetujejo kmetom le agronomi, ki niso usposobljeni za svetovanje s področja varstva krajine. IRP32 namreč določa, da je pomembnejši ukrep za ohranjanje in razvoj krajine izobraževanje in ozaveščanje o pomenu krajine. Treba je torej ustrezno in usmerjeno osveščanje, za kar je potrebno sodelovanje predvsem strokovnjakov s področja varstva in razvoja krajine ter prostorskega načrtovanja krajin	IZDELOVALCI OP: V OP ni posebej navedeno, kdo izvaja svetovanje in izobraževanje s področja krajine. Bomo preverili in po potrebi dodali, da to izvaja strokovno usposobljena oseba s področja svetovanja.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Pri razdeljevanju sredstev ni jasne politike oziroma opredelitev glede inštrumentov za ohranjanje značilne krajine. Predvideva se, da bodo kar vsi ukrepi, ki bodo s financiranjem omogočali kmetovanje v prihodnje tudi sočasno ohranjali ter zaustaviti izginjanje krajinskih značilnosti. Brez jasne prostorske vizije bo prav tovrstno financiranje lahko vzrok za izginjanje krajinskih značilnosti. Rezultat neustreznega ukrepa za neko območje bo lahko pomenil nepopravljivo škodo v krajini.	IZDELOVALCI OP: Pripomba se ne nanaša na OP.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Poleg zgornjega ugotavljamo tudi, da se v dokumentu SN neustrezno in nekritično uporabljajo nekateri privzeti termini kot so: zelena arhitektura in okoljska in podnebna arhitektura, menimo, da za doseganje strokovne ravni dokumenta niso primerni.	IZDELOVALCI OP: Pripomba se ne nanaša na OP.
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije	Opozarjamo tudi na manjkajočo vsebino v povezavi s kmetijsko rabo in kmetijskimi objekti. Tematika kmetijskih stavb ni v SN podrobneje omenjena, jasno pa je, da z gradnjami in postavljanjem stalnih, predvsem pa tudi začasnih kmetijskih	IZDELOVALCI OP: Pripomba se ne nanaša na OP.

	objektov, npr. agrotunelov, šotorov za mehanizacijo ipd., ki ne upoštevajo značilne arhitekturne tipologije, zelo močno spreminjamo tudi prepoznavnost prostora (glej prioriteto potrebo 20); mnogokrat se nepopravljivo spreminja podoba vasi, zaselkov itd. V tem smislu je nujna tudi potreba po informiranju kmetijsko svetovalne službe oziroma po sodelovanju z občinskimi urbanisti pri umeščanju in oblikovanju novih kmetijskih objektov, ki bi zaradi svojih značilnosti (dimenzij, uporabe tehnologije) lahko vplivali na podobo krajine. To se lahko naveže na vsebine Nevarnosti (op. napaka v tekstu "piše Nevarnosti") – str. 181, ki govori o nevarnosti nadaljnjega propadanja dediščine podeželja (vaška jedra, objekti, običaji, ipd.), kar vpliva na kulturno krajino.	
Lutra, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine	B. PRIPOMBE NA OKOLJSKO POROČILO ZA STRATEŠKI NAČRT SKP 2023-27 (14) Pri okoljskih ciljih za naravo pogrešamo tiste, ki se nanašajo na varstvo naravnih vrednot, prav tako menimo, da bi bilo potrebno okoljske cilje bolj podrobno razdeliti, npr. na: - Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov, habitatnih tipov, vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov) - Zagotovitev ugodnega ohranitvenega stanja evropsko pomembnih vrst v Natura 2000 območjih. - Ohranjanje biotske raznovrstnosti v Ekološko pomembnih območjih. - Ohranjanje lastnosti, zaradi katerih je območje zavarovano. - Preprečevanje uničenja naravnih vrednot ter ohranitev lastnosti, zaradi katerih so deli narave opredeljeni za naravno vrednoto, obnovitev poškodovanih oz. uničenih naravnih	IZDELOVALCI OP: (14) Kot zahteva Uredba se okoljski cilji plana v okoljskem poročilu opredelijo glede na značilnosti plana, ki vključujejo zlasti območje in vsebino plana. Glede na značilnost presojanega strateškega dokumenta in njegovo vsebino, so bili izbrani okoljski cilji. Okoljski cilji v okoljskem poročilu so bili tudi usklajeni z MOP. (15) Stanje v okoljskem poročilu je bilo izdelano glede na značilnost presojanega strateškega dokumenta in glede na dostopne podatke. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP. (16) Kazalniki so bili v dogovoru z MOP oblikovani na podlagi obstoječih kazalcev okolja v Sloveniji. (17) Kazalniki in cilji v okoljskem poročilu so bili izbrani glede na značilnost presojanega strateškega plana. Vsi izbrani kazalniki v OP so merljivi in javno dostopni na spletni strani ARSO (razen redkih izjem). To so tisti kazalniki za katere se rezultati na nivoju države sistematično zbirajo, obdelujejo in se o

	vrednot ter zagotovitev rabe naravnih vrednot na način, ki jih ne ogroža (15) V tabeli »Stanje okolja« na strani 33 so za naravo (stanje okolja) naštet predvsem podatki za varovana območja narave (zavarovana območja in območja Natura 2000), ni pa splošnih podatkov o biodiverziteti Slovenije (s poudarkom na zavarovanih vrstah in habitatnih tipih, ki se v RS prednostno ohranjajo v dobrem stanju). Podobno velja za podatke v razdelku »Obstoječa problematika in verjetni prihodnji trendi«, kjer je od splošne biodiverzitete omenjen zgolj indeks ptic kmetijske krajine. Pogrešamo npr. trende za ogrožene vrste, invazivne vrste, podzemeljsko biotsko pestrost ipd. Znano je npr., da je od leta 1990 populacija travniški metuljev v Evropi upadla za skoraj 50%. Od 436 vrst metuljev v Evropi jih 88% najdemo na travišči, za kar 57% vseh vrst so travišča glavni habitat. Med glavnimi razlogi za upad populacij metuljev so tudi intenzifikacija kmetijstva, fragmentacija habitatov in raba pesticidov v kmetijstvu. Preoravanje travnikov povzroči neposredno uničenje gosenic med oranjem in obračanjem tal ter izgubo habitatov. Podobno velja za nekatere druge skupine žuželk, ki so vezane predvsem na ekstenzivno kmetijsko krajino. (16) V prilogi 03_03_Priloga 3_Opis kazalnikov.... Je eden od kazalnikov „Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov“, v utemeljitvi izbire kazalnika, pa, da gre za stanje evropsko pomembnih habitatnih tipov in vrst. Menimo, da je potrebno jasno ločiti med zavarovanimi vrstami in habitatnimi tipi, ki se prednostno ohranjajo (Uredba o habitatnih tipih) ter evropsko pomembnimi vrstami (v skladu z direktivama o pticah in habitatih). Termin prednostni habitatni tip se namreč uporablja v povezavi z Habitatno Direktivo, v kolikor pa je mišljen habitatni tip, kot ga določa Uredba o habitatnih tipih, je potrebno kazalnik ustrezno popraviti. Ker utemeljitev izbire	njih poročila. Prav tako je evidenca stanja javno dostopna. Izbira kazalnikov je bila usklajena za MOP. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP. (18) Kazalniki in cilji v okoljskem poročilu so bili izbrani glede na značilnost presojanega strateškega plana. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP. (19) Kazalniki in cilji v okoljskem poročilu so bili izbrani glede na značilnost presojanega strateškega plana. Vsebina Strateškega načrta je bila podana izdelovalcu okoljskega poročila, na podlagi katerega so bili presojeni vplivi na okolje. Presojani so bili ukrepi iz strateškega načrta. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP. (20) Ocene v Dodatku in OP niso nujno enake, saj Dodatek govori samo o varovanih območjih, OP pa tudi o drugih naravovarstvenih območjih. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP. IZDELOVALCI OP: - Dodatek: (21) Vsebina je bila črpana iz Načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020 in program ukrepov za razvoj načrta namakanja. Navajan dokument je naveden pod viri in literaturo. (22) Dokument je bil pripravljen za strateški načrt. Intervencije so se presojale na strateškem nivoju, ki je zelo splošen in velja na ozemlju celotne države. Kot takšne intervencije niso specifične glede na lokacijo (razen zelo specifičnih izjem). Oblika in obseg Dodatka je bila usklajena z MOP. Dokument je pridobil pozitivno mnenje s strani ZRSVN in pozitivno mnenje s strani MOP.

	kazalnika govori tudi o evropsko pomembnih vrstah in habitatnih tipih, je smiselno v kazalnik dodati tudi ta termin. Iz izbira kazalnikov in njihove utemeljitve mora biti nedvoumno, kateri se nanašajo na zavarovane vrste in kateri na evropsko pomembne vrste. (17) Menimo, da so okoljski cilji in kazalniki za Naravo pomanjkljivi. Kazalnik, ki omenja biotsko raznovrstnost je specifičen zgolj za kmetijske rastline in živali, manjka pa splošen kazalnik za biotsko raznovrstnost (bolj pravilno biotsko pestrost ali biodiverziteto, ki zaobjameta tudi genetsko pestrost in ne zgolj različne vrste). Kot je navedeno tudi zgoraj, manjkajo specifični cilji, ki se nanašajo na vse zvrsti naravovarstvenih območij (naravne vrednote, Zavarovana območja, ekološko pomembna območja in Natura 2000 območja). (18) Zaradi pomanjkljivo določenih okoljskih ciljev in kazalcev je pomanjkljiva tudi ocena vplivov. (19) V okoljskem poročilu je navedeno: » Med kvalifikacijskimi habitatnimi tipi Natura območij so bili v najslabšem stanju habitatni celinskih voda, travnišča ter barije in močvirja. Med kvalifikacijskimi vrstami Natura območij so bile v najslabšem stanju vrste iz skupine dvoživk in členonožcev. Sledijo jim sesalci, ribe, rastline in mehkužci.« Glede na te navedbe pogrešamo ukrepe, ki se nanašajo na habitate celinskih voda in organizme, ki so vezani na vodna okolja. Menimo, da je potrebno poudariti nujnost ohranjanja in ponovne vzpostavitve lesne obrežne vegetacije (za utemeljitev glej pripombe na SKP) ter omejiti pašo neposredno ob vodotoku ter dostop živine v potok. (20) Okoljsko poročilo in »Dodatek« (presoja sprejemljivosti...) nista usklajena, ocene, cilji in kazalci varovana območja v obeh dokumentih niso skladni (v okoljskem poročilu jih večinoma sploh ni).	(23) Glej prejšnji komentar. (24) Širjenje stavbnih zemljišč na kmetijske površine ni predmet SNSKP. Dodatek konkretno ne govori o kumulativu, je pa slednjega mogoče razbrati iz Priloge 1 - Odnos SN 2023 - 2027 do drugih strateških in programskih dokumentov ter politik. Takšen način je bil usklajen z MOP.

	A. PRIPOMBE NA DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA (21) V poglavju 3.8. Ključne značilnosti kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na obravnavanih območjih prihaja do mešanja med opisi evropsko pomembnih vrst in HT (kvalifikacijske vrste in HT) ter zavarovanih vrst in HT, ki se prednostno ohranjajo. Nekateri podatki, stavki ali odstavki so enaki ali zgolj malenkost spremenjeni, kot jih najdemo v dokumentu »OKOLJSKO POROČILO ZA NAČRT RAZVOJA NAMAKANJA IN RABE VODE ZA NAMAKANJE V KMETIJSTVU DO LETA 2020 IN PROGRAM UKREPOV ZA RAZVOJ NAČRTA NAMAKANJA“. Pričakujemo, da boste uporabo virov ustrezno označili. (22) V Tabeli 7: so podatki o ogroženosti živalskih in rastlinskih vrst, ki bi morda bolj sodili v okoljsko poročilo (tam ti podatki o biodiverziteti namreč manjkajo), v dodatku pa je potrebno izpostaviti evropsko pomembne vrste in HT ter zavarovane vrste in habitatne tipe iz Uredbe o HT in tudi presoditi vpliv nanje (v skladu z 19. členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja). (23) Podatki o varovanih območjih so v dodatku zelo skopi, morda bi lahko izpostavili vsaj tista Natura 2000 območja, kjer je delež kmetijstva visok oziroma v katerih so vrste in habitatni tipi, ki so vezani na kmetijsko krajino ter SPA območja in seznam kvalifikacijskih vrst ptic, ki so vezane na kmetijsko krajino. (24) Pogrešamo oceno kumulativnih vplivov, kjer bi bilo med drugim smiselno pokazati tudi vpliv širjenja stavbnih zemljišč na kmetijska zemljišča v varovanih območjih.	
ZDEKS	Področje pripombe: Metodologija vrednotenje vplivov SN 2023 – 2027 na	Končno vrednotenje vplivov SN 2023 – 2027 na uresničevanje izbranih okoljskih ciljev je podano v velikostnih razredih, ki izhajajo iz Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05), in sicer: - razred A: ni vpliva

	uresničevanje izbranih okoljskih ciljev	oziroma je pozitiven vpliv; - razred B: vpliv je nebistven; -razred C: vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov; -razred D: vpliv je bistven; - razred E: vpliv je uničujoč. Podobno opisno, brez konkretnih vrednosti, je tudi presoja vplivov intervencij v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja: + Vpliv izvedbe intervencije je potencialno pozitiven za izbrani cilj 0 Vpliva izvedbe intervencije ne bo oz. bo nevtralen za izbrani cilj - Vpliv izvedbe intervencije je potencialno negativen za izbrani cilj -/+ Vpliv izvedbe intervencije je lahko pozitiven ali negativen za izbrani cilj, kar je odvisno od prostorske umestitve in načina izvedbe. ? Vpliv intervencije na izbrani cilj je nedoločljiv Mnenje: Slovenija kot država ter kot članica EU ima v številnih dokumentih zastavljene številčno opredeljene okoljske, podnebne in naravovarstvene cilje, ki so ključno za naš razvoj in celo preživetje, nanje so vezana razvojna sredstva in, kar je še bolj pomembno, izredno visoke kazni za njihovo nedoseganje. Med temi je zaveza za zmanjšanje izpustov TGP za 55% do leta 2030 oz. podnebna nevtralnost do leta 2050 ter zagotoviti da bo biotska raznovrstnost Evrope na pot k okrevanju do leta 2030. Za doseganje teh ciljev je kmetijski sektor oz. SKP izredni pomemben, pri čemer je dobro številčno opredeljen tudi njegov delež k negativnim posledicam, npr. izpustom TGP in amoniaka , prispevek k izgubi biotske raznovrstnosti, ... Zato je poenostavljeno opisno vrednotenja in relativiziranja možnih posledic različnih intervencij, predvsem pa okoljskega/naravovarstvenega učinka celotnega izvajanja SN SKP 2023-2027, nesprejemljivo, malo uporabno in zelo škodljivo za trajnostni razvoj Slovenije do leta 2030 in prihodnje. Predlog: Okoljsko poročilo oz. Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja morata glede posameznih intervencij, predvsem pa celotnega izvajanja SN SKP 2023-2027, podati jasne številčno opredeljene cilje za koliko bo oz. mora SN SKP prispevati k tem glavnim okoljskim, podnebnim in naravovarstvenim ciljem. IZDELOVALCI OP: Način vrednotenja vplivov SN 2023-2027 je bil dogovorjen in usklajen tako s pripravljavcem Načrta, MKGP, kot tudi MOP, Sektor za okoljske presoje, kot vodjem postopka CPVO. Dogovorjeno je

		bilo, da se dokument presoja nivoju primerno (strateška raven), pri čemer se upošteva primere dobrih praks iz tujine. To je bilo v tem postopku tudi narejeno. Potrebno je razumeti princip vrednotenja vplivov Načrta na okoljske cilje. V prvi fazi smo ugotavljali katere intervencije bi lahko imele vpliv na okoljske cilje za posamezne sestavine okolja. Nato smo tiste intervencije, za katere je bil prepoznan pozitiven (+), negativen (-) ali mešan (+/-) vpliv nadalje vrednotili njihov vpliv na zastavljene okoljske cilje. Tiste intervencije, za katere je bil prepoznan možen vpliv na okoljske cilje, smo vrednotili preko izbranih kazalnikov vrednotenja, kar rezultira v priloženi matriki vrednotenja. Načrt skupne kmetijske politike za Slovenijo <u>mora upoštevati</u> (okoljske) cilje drugih strateških dokumentov, katere je potrdila in v svoj pravni red prenesla tudi Slovenija. Upoštevanje ciljev omenjenih strateških dokumentov je navedeno tudi v OP in sicer v tabeli 4 OP ter v Prilogi 1. Koliko mora SN SKP prispevati k glavnim okoljskim ciljem je glede na postavljeno vsebino Načrta težko opredeliti in je odvisno tudi od tega kako številčno se bodo kmetje vključevali v posamezne intervencije, ki jih Načrt podpira.
ZDEKS	Področje pripombe: IRP 18: A.18 – A22: Ocena intervencij za integrirano pridelavo	Ukrepi za podporo integrirani pridelavi so v Okoljskem poročilu v sklopu vseh podintervencij znotraj IRP18 z celotnega okoljskega vidika ocenjeni z ocenjeni z + Vpliv izvedbe intervencije je potencialno pozitiven za izbrani cilj, z vidika naravovarstva (v Dodatku) pa z -/+, kar pomeni da je vpliv izvedbe intervencije je lahko pozitiven ali negativen za izbrani cilj, kar je odvisno od prostorske umestitve in načina izvedbe. Po mnenju OP gre pri IP za uravnoteženo izvajanje agrotehničnih ukrepov, ob skladnem upoštevanju gospodarskih, ekoloških in toksikoloških dejavnikov pri pridelavi. Mnenje: Integrirana pridelava je bilo v obdobju 2007-2013 mišljena le kot prehodno stopnja oz. spodbuda k okoljsko nadstandardnim praksam (npr. ekološko kmetijstvo), kar pa se je prelevilo v pragmatično izkoriščanje povišanih subvencij ob nadaljevanju (sicer manjše) uporabe FFS in umetnih gnojil ter ob hkratnem promoviranju pridelkov med potrošniki kot "skoraj

		enako kot ekološko". Medtem so splošni standard celotne kmetijske pridelave dvignili in IP v obdobju 2014-2020 ni bila več vključene v podporne sheme. Tudi zdaj integrirana pridelava ne izkazuje zadostno višjih standardov v primerjavi z konvencionalno, da bi upravičila dodatna sredstva SKP, na drugi strani pa zaradi njene vključitve pomembno zmanjšujejo sredstva, ki bi se jih lahko namenilo preko višjih subvencij za resnično okoljsko nadstandardno pridelavo (npr. ekološko kmetijstvo). Prav tako se zmanjšuje motiv pridelovalcev za prehod v ekološko kmetijstvo, povečuje se možnost zavajanja kupcev pri njihovi želji za okoljsko prijazni potrošnji... Predlog novega omilitvenega ukrepa: - Razlika med višino sredstev za podporo IP in okoljsko nadstandardnim načini pridelave oz. vzreje (npr. ekološko kmetijstvo) naj se določi v taki višini, da bo ustrezno nagradila oz. nadomestila višje stroške za višje okoljske standarde in kakovost pri ekološki pridelavi oz. drugih primerljivih nadstandardnih kmetijskih praksah; IZDELOVALCI OP: Podpora za intervencijo Ekološko kmetovanje je letna in krije dodatne stroške in izgubo dohodka zaradi prevzete obveznosti. Podpora znaša 70 % višine podpore, izračunane po modelni kalkulaciji, dodeli pa se za izvajanje praks ekološkega kmetovanja in za preusmeritev v prakse ekološkega kmetovanja. Modelni izračun temelji na razlikah v tehnologiji (škropilni program), razliki v ceni pridelka in dodatnem delu. Izračun je narejen na podlagi 5 letnega kolobarja v ekološki pridelavi (2 leti TDM), stroški povzeti po sistemu kalkulacij pokritja Farm manager.si. Na podlagi 5 letne kumulativne razlike je plačilo izračunano na leto kot 1/5 razlike med dodatnimi stroški/zmanjšanimi prihodki in zmanjšanimi stroški/dodatnimi prihodki v celotnem obdobju ekološkega kolobarja. Metodologija modelnega izračuna za določitev višine plačila je opisana v prilogi »Modelni izračuni za določitev višine plačil za Shemo za podnebje in okolje, Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, Ekološko kmetovanje, Biotično varstvo rastlin, Dobrobit živali in Plačila Natura 2000 iz Strateškega načrta Skupne kmetijske politike za Slovenijo 2023–2027«.

		Integrirana pridelava se v nadgrajeni in ambicioznejši obliki vrača v strateški načrt, izvajala se je že v okviru PRP 2007-2013. Novo uvedene operacije integrirane pridelave s celovitim paketom agrotehničnih ukrepov nadgrajujejo dosedanje operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo, Hmeljarstvo, Sadjarstvo in Vinogradništvo, kjer je bil nabor obveznih in izbirnih zahtev bistveno ožji. Ker je integrirana pridelava tudi nacionalna shema kakovosti, se za vse kmete, ki se bodo vključili v te operacije, predpisana vključitev v neodvisno kontrolo certifikacijskega organa in pridobitev certifikata. Za operacije integrirana pridelava je višina podpore izračunana po modelnem izračunu in krije 50% dodatnih stroškov in izpada dohodka zaradi prevzete obveznosti. Primerjava med višinami podpore za integrirano in ekološko pridelavo pri nekaj skupinah pridelkov. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Integrirana EUR/ha</th><th>Ekološko EUR/ha</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>poljščine</td><td>171</td><td>607</td></tr> <tr> <td>Zelenjava – na prostem</td><td>257,50</td><td>1.021</td></tr> <tr> <td>Zelenjava – zavarovani prostori</td><td>257,50</td><td>1.131</td></tr> <tr> <td>grozdje</td><td>450</td><td>888</td></tr> <tr> <td>hmelj</td><td>325,50</td><td>796</td></tr> <tr> <td>sadje in oljke</td><td>450</td><td>885</td></tr> </tbody> </table> Ekološko kmetovanje je tudi v okviru strateškega načrta 2023–2027 samostojna intervencija, hkrati pa je ekološko kmetijstvo neposredno ali posredno v ospredju tudi pri številnih drugih intervencijah. Pričakuje se, da bo preplet različnih intervencij, investicijskih, površinskih ter ostalih doprinesel k povečevanju deleža kmetijskih gospodarstev za izvajanje naravi prijaznega načina kmetovanja in s tem k še večjemu prispevku kmetijstva k ohranjanju in izboljševanju biotske raznovrstnosti, ohranjanju		Integrirana EUR/ha	Ekološko EUR/ha	poljščine	171	607	Zelenjava – na prostem	257,50	1.021	Zelenjava – zavarovani prostori	257,50	1.131	grozdje	450	888	hmelj	325,50	796	sadje in oljke	450	885
	Integrirana EUR/ha	Ekološko EUR/ha																					
poljščine	171	607																					
Zelenjava – na prostem	257,50	1.021																					
Zelenjava – zavarovani prostori	257,50	1.131																					
grozdje	450	888																					
hmelj	325,50	796																					
sadje in oljke	450	885																					

		virov pitne vode, rodovitnosti tal, kulturne kmetijske krajine in k varovanju okolja nasploh. - V promocijsko-tržnih aktivnostih za kmetijsko pridelavo in izdelke, ki bodo podprti s strani SN SKP naj se postavi zahteva, da potrošnikov preko njih ni dovoljeno posredno ali neposredno zavajati, da so standardi pridelave primerljivi z pridelavo pri praksah z višjimi okoljskimi in drugimi standardi (npr. pri ekološki pridelavi in drugih primerljivih kmetijskih praksah); IZDELOVALCI OP: Promocija se financira v SN 2023-2027 v okviru intervencij: SI10.5.- Sektorske intervencije za sadje in zelenjavo – promocija, obveščanje in trženje, SI05 – Promocija in raziskava trga in sektorja čebelarstva, SI08 – Promocija vina v tretjih državah (Intervencija je usmerjena v povečanje prepoznavnosti in ugleda slovenskih vin na trgih tretjih držav. Zato se z intervencijo podpira predvsem promocija vin z zaščiteno označbo porekla/geografsko označbo in visokih standardov pridelave teh vin, prikaz značilnosti vinorodnih območij, sort vinske trte, in povezavo tega vina s kulinariko, vinsko arhitekturo ali vinskim turizmom.) IRP10- Spodbujanje kolektivnih oblik sodelovanja v kmetijstvu in gozdarstvu, IRP39- Podpora za dejavnosti informiranja in promocije iz shem kakovosti (vzpostavljenih na podlagi evropske in nacionalne zakonodaje), kjer bo posebna pozornost namenjena tudi shemi kakovosti EKO. Promocijo je potrebno izvajati na način, da se na materialih, namenjenih za informiranje in promocijo v ospredju pojavi ime proizvodov iz upravičene sheme kakovosti, naziv sheme kakovosti in zaščitni znak oz. simbol kakovosti proizvoda. Promocija se ne sme izvajati na način, da spodbuja nakup proizvodov iz shem kakovosti zgolj na podlagi njihovega izvora oziroma na način, da se v ospredju promocijskih materialov pojavi naziv upravičenca ali blagovnih znamk.
ZDEKS	Področje pripombe: IRP19: Ekološko kmetovanje	Splošno mnenje: Stališča in ocene Okoljskega poročila (ter Dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja) o značilnostih, pomenu ter prednostih oz. slabostih ekološkega kmetijstva so neprepričljiva, izkazujejo nasprotujoča oz. zavajajoča dejstva in poudarke

		ter na podlagi tega navajajo škodljiva priporočila oz. predloge omilitvenih ukrepov. Ta so v veliki meri v nasprotju z mnenji in priporočili Strategije EU Od vil do vilic, ki je eden od ključnih delov Evropskega zelenega prehoda, in Akcijskega programa EU za EK do leta 2030 ter tako spodkopavajo doseganje v njih zapisanih ciljev za Slovenijo. V teh dokumentih se kot nujen element doseganja ciljev Zelenega dogovora postavljajo doseganje 25% deleža kmetijskih zemljišč pod eko kmetijstvom, kar med drugim temelji na dejstvu (Iz Strategije Od vil do vilic) da je na kmetijskih območjih z ekološkim kmetovanjem okrog 30% več biotske raznovrstnosti. Obrazložitev mnenja: OP sicer prepoznava okoljske prednosti EK (npr. manjša poraba FFS), ohranjanje virov pitne vode, rodovitnosti tal, kulturne kmetijske krajine, ... a zaradi dejstva, da v določenih primerih zahteve ekološkega kmetijstva ne omejujejo rabe (časovno in po številu rab na leto), kar je poleg omejenega gnojenja ključno za dolgoročno ohranjanje biotske pestrosti, po mnenju OP daje zadostno negativen učinek, da OP na (za)varovanih območjih namesto tega priporoča druga naravovarstvene ukrepe namesto EK. Negativno dožemanje naravovarstvenega učinka ekološkega kmetijstva se dopolnjuje z navajanjem dejstva, da je za enako količino proizvoda potreben večji obseg površin in da bi se za povečanje obsega pridelovalnih površin pridelava lahko sirila tudi na sonaravne ali naravovarstveno pomembne površine (npr. preoravanje trajnih travinj). Tako slabšano obravnavanje neuporabe FFS in drugih kemijskih sredstev za nesonaravno povečevanje pridelave v ekološkem kmetijstvu, je sicer povsem v skladu z navedbo na str. 48 v Dodatku za zavarovana območja Okojskega poročila: „Poljedelstvo je kmetijsko intenzivna panoga, saj je dober pridelek neposredno odvisen od ustreznega gnojenja, pa tudi redne uporabe FFS (!!!)“. Zdi se, da se pripravljavci OP ne zavedajo, da prav s to svojo neuporabo najbolj prispevajo k doseganju vseh ključnih ciljev dokumentov Zelenega prehoda, vključno z zmanjšanjem uporabe in tveganja pesticidov za 50 %, zmanjšanjem rabe gnojil za vsaj 20 % in zmanjšanjem prodaje antimikrobikov, ki se uporabljajo pri reji živali in v akvakulturi, za 50 %. V

		nasprotju z domovno naravovarstveno škodljivostjo EK je na str. 72 OP navedeno, da se je delež travinja na območjih Natura 2000, v obdobju 2009-2020 zmanjšal za 5,57 %, kot največja grožnja in pritisk na te habitate pa je bilo prepoznano zaraščanje kmetijske krajine, gnojenje z živinskimi gnojili in prepašenost. Torej ekološko kmetovanje ni bila oz. je največja grožnja. Predvsem pa se v novem SN SKP glede na prejšnji PRP 2014-2020 ukinja izjema za preoravanje trajnega travinja (OOTT), ki je v preteklem planskem obdobju veljala za ekološke kmetije in za mlade kmete. V SV 2023 – 2027 je uveden DKOP 9 – prepoved spreminjanja ali preoravanja vseh trajnih travinj na območju, ki je določeno kot okoljsko občutljivo na Natura 2000. To izključuje glavni vzrok za negativno naravovarstveno oceno EK, a ga OP pri navedbi omilitvenih ukrepov ne upošteva. Nadalje se prav na str. 80-81 OP navaja, da je ekološko kmetovanje oblika, ki je zelo pozitivna s stališča ohranjanja kvalitetnih habitatov za ptice. Enako je na st. 82 mnenje glede vpliva EK na metulje, podobno pa tudi pri nekaterih drugih živalih. OP tudi navaja, da SN 2023 – 2027 daje velik pomen razvoju ekološkega kmetijstva, kar ob pridelavi visoko kakovostne in varne hrane pomeni trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri ter uveljavljanje načela dobrobiti živali. OP navaja možno "grožnjo", češ da je ekološko kmetovanje lahko tudi intenzivno kmetovanje, kar na naravovarstveno pomembnih območjih ni nujno ustrezno in ne pripomore k doseganju naravovarstvenih ciljev. A na str. 84 Op se navaja, da „je spodbujanje ekološkega kmetovanja (IRP4, IRP10, IRP11, IRP19) lahko priložnost za zavarovana območja. Sploh IRP11 je namenjena javnim zavodom, ki lahko preko tega instrumenta spodbujajo ohranjanje in vodijo kmetijske dejavnosti na zavarovanih območjih. Ekološko kmetijstvo je oblika kmetovanja, kjer se celostno dopolnjujeta rastlinska pridelava in reja živali in s tem sledenje naravnim metodam in kroženju snovi v naravi."

		Zaključek mnenj: Predlagani omilitveni ukrep, da se kalkulacije plačil oblikujejo tako, da se kmetu na naravovarstvenih površinah bolj splača vključevati v naravovarstveno koristne intervencije kot v ekološko kmetovanje, so glede na številne okoljske, zdravstvene, naravovarstvene in tudi ekonomske prednosti EK, ki jih prepozna tudi Strategija EU od vil do vilic, napačni in zelo škodljivi. Prav tako ima ekološko kmetovanje številne prednosti tudi za biotsko raznovrstnost, določene pomanjkljivosti iz obdobja 2014-2020 pa so bile za novo obdobje odpravljene. Drži, kot navaja OP, da glede ekološkega kmetovanja ni omejitev, da se kmetija vključi tudi izvajanja na naravovarstvenih površinah. Načeloma se lahko celo kombinira s HAB, MET. Vendar je v tem primeru plačilo za naravovarstvene intervencije nižje (saj so nekatere prakse že plačane v ekološkem kmetovanju), upravičenec pa se praviloma pri vstopu v intervencijo vedno odloča, katera intervencija bo imela zanj večji finančni učinek, saj je vpis v večino intervencij prostovoljen. Edina intervencija, ki je v SN 2023-2027 vezana na obvezne režime, so plačila Natura 2000. S tem so ekološka kmetijska gospodarstva v bistvu kaznovana za svoj stroškovno dražji večji prispevek k okoljsko-podnebnim in naravovarstvenim ciljem Slovenije oz. EU. Predlog ZDEKS za spremembe oz. dopolnitve omilitvenih ukrepov: - Glede na številne okoljske, zdravstvene, naravovarstvene prednosti ekološkega kmetijstva, ki jih prepozna tudi Strategija EU od vil do vilic, glede na umik dovoljenja za naravovarstveno sporne prakse možnosti preoranja travinj za ekološke kmete ter z namenom nagrajevanja ukrepov za spodbujanje varovanja narave predlagamo, da se kalkulacije plačil oblikujejo tako, da se kmetovalcem na naravovarstvenih površinah izrazito splača združeno vključenost za ekološko kmetovanje kot tudi v naravovarstveno koristne intervencije. - Glede na številne okoljske, zdravstvene, naravovarstvene prednosti ekološkega kmetijstva, ki jih prepozna tudi Strategija EU od vil do vilic, glede na umik dovoljenja za naravovarstveno sporne prakse možnosti preoranja travinj za ekološke kmete se pri presoji vpliva ekološkega kmetijstva ocena spremeni iz ocene -/+ (Vpliv izvedbe intervencije je lahko

		pozitiven ali negativen za izbrani cilj, kar je odvisno od prostorske umestitve in načina izvedbe) na oceno + Vpliv izvedbe intervencije je potencialno pozitiven za izbrani cilj. IZDELOVALCI OP: Ocena -/+ je podana na začetku dokumenta, ko se podajajo začetne ocene in se mora narediti odločitev ali se bo intervencija v nadaljevanju poročila obravnavala. V poročilu so predstavljeni pozitivni in negativni vidiki intervencije s stališča narave. Končna ocena intervencije je pozitivna, kar je jasno razvidno iz Priloge 4 in tega, da niso bili podani nobeni omilitveni ukrepi. Pripomba je zelo kompleksna in po naši oceni cilja predvsem na vsebine SN. Vsekakor je drži, da je OP ne more biti v nasprotju z mnenju in priporočili Strategije EU Od vil do vilic in akcijskega programa EU za EK do leta 2030, ker SN vključuje oba načrta, ki sta obenem eden izmed temeljev kmetijske politike EU. Menimo, da so v OP zajeti vsi ključni omilitveni ukrepi, ki so v pripombi problematizirani. Prav tako sam SN naslavlja tako problematiko FFS, kot preoravanje trajnih travnikov, kot tudi ustrezno načrtovanje razvoja ekološkega kmetijstva glede na slovenske razmere (posebnosti).
ZDEKS	Tematika: Alternative SN SKP-ju	Okoljsko poročilo na str. 88-89 navaja kot razlog, da v dokumentu niso obravnavane alternativne rešitve oziroma intervencije za doseganje specifičnih ciljev, ki se jih z izvedbo SN 2023 – 2027 načrtuje in ki med drugim vključujejo tudi cilje doseganja dobrega stanja posameznih sestavin okolja, posledica načina priprave dokumenta – t.j. njegovega sprotnega usklajevanja z vsemi deležniki, katerih se predlagane intervencije neposredno ali posredno tičejo in vplivajo na področje njihovega dela in njihove pristojnosti. SN 2023 - 2027 je bil tako tekom nastajanja dokumenta večkrat prenovljen v skladu z zaključki navedenih usklajevanj in posvetovanj, kjer je bilo preverjenih več delovnih različic in kombinacij ukrepov oziroma intervencij. Kot primer se v OP navaja, da so prvotni predlogi ukrepov ter intervencij v okviru načrta zajemali takšne ukrepe, ki bi zahtevali dvakrat več finančnih sredstev, kot jih je na voljo za Slovenijo. Iz tega razloga je prihajalo do krčenja intervencij ter ukrepov. Mnenje: Nezmožnost dejanske optimizacije ukrepov z vidika okoljskopodnebnih in naravovarstvenih vidikov zaradi izostanka Okoljskega

		poročila je velika okoljsko-podnebna in prehransko-zdravstvena izguba za Slovenijo, saj za njihovo argumentirano zagovarjanje oz. zagotavljanje vse do julija 2022, t.j. že po celotnem letu obravnavanja SN in pol leta po njegovi oddaji na EK, ni bilo na voljo ustreznih strokovnih podlag oz. ocen, ki naj bi jih zagotovil OP. Le-to bi lahko v največji meri pokazalo, ali SN v čim večji meri zagotavlja doseganje kritičnih okoljsko-podnebnih in naravovarstveni ciljev. Po našem mnenju je to pripeljalo do uvajanja škodljivih oz. nepotrebnih ukrepov, npr. ponovne uvedbe pod intervencij integrirane pridelave ter posledično okrnitve podpore intervencijam za nadstandardne prakse, npr. ekološkemu kmetijstvu. IZDELOVALCI OP: S pripombo se ne strinjamo. Naloga OP ni revizija SN 2023 – 2027, temveč vrednotenje okoljskih vplivov vsebinskega izvajanja ukrepov ter intervencij, ki so z Načrtov zastavljeni. Presoja alternativ bi bila možna, v kolikor bi pripravljavec Načrta pripravil več variant Načrta. Zaradi obsega ter kompleksnosti samega Načrta je razumljivo, da je izdelana le ena varianta Načrta, ki se je okoljsko presojala. Za izboljšanje Načrta so v OP podani omilitveni ukrepi. Sam Načrt zasleduje in mora zasledovati vse okoljske cilje načrtov, programov in politik drugih segmentov ter jih vključiti v doseganje ciljev skupne evropske kmetijske politike. Kot je v OP v poglavju 5 ugotovljeno, da Strateški načrt 2023 – 2027 skupne kmetijske politike ne predvideva alternativnih rešitev ter da v fazi priprave vsebine niso bile pripravljene v obliki različnih primerljivih variant. Kot je že v nazivu nakazano, gre za načrt, ki zasleduje tudi okoljske cilje, postavljene s strani evropske komisije, ki na koncu tudi potrdi slovenski del načrta skupne kmetijske politike.
ZSPM	Prehranska samooskrba, ohranjanje krajine, krepitev okoljskih funkcij in ostale vloge, ki so (ne)posredno vezane na kmetijstvo ter kmetovanje... je le nekaj dejstev, ki pričajo o pomembnosti ohranitve in celovite podpore kmetu. Visoke cene repromateriala, odkupne cene, ki temu ne uspejo slediti, vremenske razmere, upravljanje s tveganji, šibka veriga vrednosti preskrbe s hrano, pomanjkanje resursov na kmetiji,	IZDELOVALCI OP: Podajamo splošen odgovor na podano pripombo, saj je izredno obsežna in zajema praktično vse omilitvene ukrepe ter priporočila, ki so bila podana v Okoljskem poročilu. Dne 18. ter 19. avgusta je MKGP sklical uskladivena sestanka z vsemi deležniki, ki so podali pripombe na okoljsko poročilo. Na podlagi dvodnevne usklajevanja so se določeni omilitveni ukrepi spremenili, zapisali bolj določno, nekateri pa izločili iz OP oziroma se slednji ne bodo upoštevali v SN 2023-2027. Slednje se nanaša

	otežen dostop do kmetijskih zemljišč in finančnih sredstev... je le nekaj izmed številnih izzivov s katerimi se soočamo (mladi) kmetje. Izzivov, ki so velikokrat ovira za vlaganje v razvoj in pojasnjevalni razlog za nizek odstotek mladih kmetov ter manjšanje števila kmetij. Za doseganje ravnovesja in stanja, ki ga želimo imeti v kmetijstvu, je zato za nas neizmerno pomembno, da kmetov ne omejujemo, ampak poiščemo potencialne in vzpostavimo podporno okolje, ki bo omogočalo, da bomo kmetije imele stabilno proizvodnjo, ki nam bo omogočala vlaganje v trajnosti razvoj (v vseh treh dimenzijah trajnosti). Z racionalizacijo in vzpostavitvijo ustreznega sistema, bo dodana vrednost nastala na različnih področjih. Okoljsko poročilo za Strateški načrt Skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 za Slovenijo izpostavlja usmeritve, ki bi za kmete pomenile dodatne obremenitve oz. omejitve. Kar pa vodi v zmanjševanje oz. opustitev kmetijstva. To pa je predpogoj za zaraščanje in izgubo biodiverzitete ter raznih habitatov, prav tako pa ohranjanje okolja in krajine, kar je ena izmed pglavitnih funkcij kmetijstva. Tudi ekonomika kmetij navedenih omejitev ne bi prenesla. Kmetijstvo pa pomembno doprinese tudi k ohranjanju kulturne dediščine, zato je nujno, da se ga ne obravnava kot negativni vpliv, ampak kot pozitiven. 1. Predlagamo, da se izdela tudi analiza, ki bo ponazorila, kako se bodo površine zaraščale, če kmetje več ne bomo imeli možnosti kmetovanja oz. boljše povedano pridelovanja hrane in ohranjanja okolja. 2. Pogrešamo vključitev vpliva ostalih panog oz. sektorjev, saj se v poročilu vsi negativni vplivi avtomatsko pripišejo kmetijstvu. Za vse predlagane intervencije (kot je npr. nadstandardno skladiščenje gnoja) morajo biti zagotovljena investicijska sredstva, ki so ključna za izvedbo in doseg ciljev.	predvsem na tiste ukrepe, ki že imajo osnovo v veljavnih predpisih in jih je tako že sedaj možno izvajati (npr. pridobivanje naravovarstvenih soglasij na območjih z naravovarstvenimi statusi). Nekateri omilitveni ukrepi, na katere so podane pripombe, so plod dolgotrajnih usklajevanj z nosilci urejanja prostora in jih ni mogoče ad hoc spreminjati, izločiti ipd. Iz tega razloga ostajajo dela OP in posledično tudi Načrta. Vrednotenje vplivov, kot tudi stanje okolja, je ciljno res osredotočeno na kmetijstvo in kmetijsko dejavnost, saj se vendarle presoja strateški načrt skupne kmetijske politike in ne drugih sektorskih programov ali planov. Zato smo večinoma obravnavali okoljski odtis kmetijstva na doseganje okoljskih ciljev drugih sektorskih strategij, načrtov, programov in politik. Kjer je kmetijstvo le ena izmed dejavnosti, ki je posledica nekega stanja okolja, smo to tudi navedli (npr. pri kemijskem in ekološkem stanju površinskih voda in drugje). V nadaljevanju smo skušali podati smiselni odgovor po sklopih podane pripombe. Nekateri odgovori so že podani in bodo enaki, kot pri nekaterih ostalih pripombah. Ne strinjamo se, da OP podaja priporočila in omilitvene ukrepe, ki predstavljajo dodatne obremenitve za kmete. Vsa priporočila in ukrepi izhajajo iz ugotovitve stanja okolja za posamezne sestavine okolja, zahtev sektorskih strategij ter vsebine intervencij, katerih izvajanje bi lahko imelo vpliv na posamezne sestavine okolja. Ukrepi ter priporočila so usklajeni z MKGP kot tudi z resornimi ministrstvi. V OP je na več mestih poudarjen pozitiven vpliv kmetijstva ter predlaganih intervencij na varstvo kulturne dediščine in krajine, tudi pred zaraščanjem. - Strokovno vodeno namakanje Skrb za univerzalno kakovost tal (ki je praktično enaka splošni kmetijski kakovosti) je hkrati skrb za ohranjanje nevtralizacijskih in očiščevalnih sposobnosti tal. Fizikalno filtracijo meteorne in poplavne vode ter kemijsko razgradnjo in nevtralizacijo škodljivih snovi uvršča med najpomembnejše okoljske storitve tal.

	4. Predvideva se kar nekaj novih omejitev, žal pa nikjer ni zaslediti prepotrebnih poenostavitvev in pohitritvev. Tudi pri pridobivanju raznih dovoljenj, ki so predpogoj za trajnostni razvoj kmetij in dosege zelenega stanja. Ključne so administrativne in stroškovne poenostavitve, in ne zaostritve, saj bomo s tem izgubili še to kar imamo. Ob vsej debirokratizaciji, o kateri se pogovarjamo, dokument predvideva močno obremenitev administrativnega sistema ter upočasnitev pridobivanja potrebnih dovoljenj. Z zaostrovanjem se povečujejo tudi dvojna merila znotraj EU za slovenskega, že tako nekonkurenčnega, kmeta in pomenijo še večjo vrzel v (ne)konkurenčnosti. In to vodi do zaraščanja, zveri, ... Ni težko predvideti, da vse naštetu predstavlja veliko večjo grožnjo okolju kot nadomeščanje betonskih stebrov z lesenimi in vplivi vonja ter ostale t.i. usmeritve. Kmetje se strinjamo z vašo navedbo, da je pomembno ohraniti kulturno dediščino in krajino, vendar moramo najprej poskrbeti za razvoj kmetij, da lahko razvijamo krajino. V okoljskem poročilu so bile opredeljene usmeritve in priporočila ter omilitveni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev. Spodaj navajamo le nekaj svojih komentarjev: Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev: - Strokovno vodeno namakanje, paša - ni opredeljeno, kdo prevzame stroške strokovnega vodenja. - Upoštevanje puferskih sposobnosti tal pri uporabi FFS - preveč detajlno, saj ni ustreznih tehnoloških priporočil za posamezna tla, tudi tehnološko kmetije niso dovolj dovršene, za izvajanje takšnih ukrepov, tipi tal pa so zelo deverzificirani, ne le znotraj kmetije, ampak tudi znotraj posameznih gerkov. Dolgoročno ohranjanje in kjer je mogoče povečanje biotske raznovrstnosti: - Predlog definicije aktivnega kmeta.	Za strokovno vodeno namakanje je v okviru EIP projekta bil razvit sistem za podporo odločanju pri namakanju (SPON) https://skp.si/download/strokovno-pravilno-namakanje-spon ter Tehnološka navodila za namakanje KGZS Ptuj: https://www.kgzs.si/uploads/dokumenti/strokovna_gradiva/tehnoloska_navodila_koncna_16.12.2020.pdf Razlaga spodaj: Strokovno vodeno namakanje je izredno pomembno za zmanjševanje negativnih vplivov namakanja na okolje in tla. Če namakamo preko točke poljske kapacitete, voda prej ali slej odteče ne da bi koristila rastlinam... Za namakanje kmetijskih zemljišč je pomembna tudi stopnja infiltracije vode v tla ali vpojna sposobnost tal. Pomembno je, da pri dnevnih obrokih namakanja ne presežemo stopnje infiltracije, saj s tem uničujemo strukturo tal, vplivamo na izpiranje hranil in po nepotrebnem trošimo preveč vode za namakanje ter povzročamo negativne vplive na okolje. Voda pronica hitreje v peščena, lahka kot glinasta, težka tla in tudi hitreje v suha kot mokra tla (Tehnološka navodila za namakanje, KGZS Ptuj, 2020 https://www.kgzs.si/uploads/dokumenti/strokovna_gradiva/tehnoloska_navodila_koncna_16.12.2020.pdf) Na območju Slovenije pričakujemo povečan obseg namakalnih površin, kar pomeni skupno večjo porabo vode za pridelavo hrane. Nestrokovno namakanje lahko povzroča onesnaženje zaradi spiranja hranil in pesticidov iz tal. Samemu postopku izgradnje namakalnega sistema sledi faza uporabe namakalnega sistema, kjer mora biti namakanje strokovno vodeno tudi glede na tip tal in lastnosti tal. Pri vodnem dovoljenju se preverja izdadnost vodnega vira in dopustne količine za namakanje z namenom preprečevanja negativnega vpliva na stanje voda in vodni režim. Z vodnim soglasjem se preverja namakalni sistem z namenom zavarovanja vodnih virov za oskrbo z vodo ter zavarovanjem pred nepotrebnim onesnaženjem ali drugo vrsto obremenitve okolja, ki bi lahko vplivala na ustreznost in čistost voda na ozemlju namakanja. Uredba (ES) št. 852/2004 določa, da je treba v pridelavi živil obvladovati kontaminacijo povezano z vodo. Skladno s to uredbo se določa fekalna kontaminacija. Torej če povzamemo vsi našteti mehanizmi zagotavljajo kvaliteto voda in živil, medtem ko se vezava onesnaževal v tleh kot so težke

	- Dikcija za presojo vplivov na okolje pomeni podražitev in časovno močno podaljšanje ter izjemno zahtevnost pridobitve dovoljenj ter izvedbe prepotrebnih investicij na kmetijah. - Napajanje živine ob vodotokih ima zgodovinski pomen, s tem se je začel tudi razvoj civilizacije in večjih mest. Vključno z našo prestolnico, kjer ima sedež veliko institucij. Ni smiselno niti z vidika divjadi in ostalih prostoživečih živali, ki se prav tako napajajo iz vodotokov. Vpliv živali je v primerjavi z ostalimi aktivnostmi, ki se izvajajo na vodotokih, minoren - plovbe, rekreacijski turizem... Prepoved bi pomenila nove potrebne posege v okolje, za zagotovitev vode za živali. - IRP13 Namakanje v kmetijstvu - v trenutnih vremenskih razmerah, je ključno, da se izkoristijo vsi potencialni viri vode in se izkoristi oz. vzpostavi učinkovit sistem namakanja. To je predpogoj za pridelavo hrane. V Sloveniji smo močno podhranjeni z namakalnimi sistemi, škode po sušah in pozebah, pa močno oslabujejo kmetijstvo, kljub temu, da imamo kar nekaj neizkoriščenih namakalnih sistemov. S predlaganimi vodohrami in nedovolitvijo direktnih odvzemov iz vodotokov, pomeni izgubo dodatnih kmetijskih zemljišč. Potrebno pogledati v tujino - npr. v Franciji imajo speljane vode iz 300 km oddaljene reke. Namakanje mora biti kmetom dostopno, saj bomo le tako lahko izpolnjevali primarno funkcijo kmetijstva. V kolikor ne bomo omogočili namakanja, to pomeni še več uvoza, kar pa predstavlja veliko večji ogljikni odtis, ob vseh drugih pomankljivostih. Namakalni sistemi so že sedaj za kmete zaradi velikih potrebnih investicij težko dostopni. Dodatne omejitve, pa jih naredijo še bolj nedosegljive. Država mora narediti strategijo namakanja, ki bo omogočala pridelavo hrane.	kovine ne obravnava. Tla nimajo neomejene možnosti vezave. Ko vnos težkih kovin preseže sposobnost vezave, postanejo tla vir teh onesnaževal. Ravno tako lahko tla začnejo oddajati prej vezane težke kovine takrat, ko se poslabšajo njihove lastnosti: ko se tla zakisajo, ko se zmanjša vsebnost organske snovi ali ko so tla za daljši čas zasičena z vodo. Skrb za univerzalno kakovost tal (ki je praktično enaka splošni kmetijski kakovosti) je hkrati skrb za ohranjanje nevtralizacijskih in očiščevalnih sposobnosti tal. Fizikalno filtracijo meteorne in poplavne vode ter kemijsko razgradnjo in nevtralizacijo škodljivih snovi uvršča med najpomembnejše okoljske storitve tal. - Dikcija za presojo vplivov na okolje Dikcija v ničemer ne nalaga nobenih novih obveznosti za kmeta, temveč le opozarja na primere dobrih praks pri posegih v okolje, ki naj se ohranijo tudi v bodoče. Ohranjanje obstoječega sistema po našem mnenju zagotavlja kontinuiteto in predvidljivost. Dikcija je bila na podlagi usklajevanj med MKGP ter ZRSVN nekoliko spremenjena. - Napajanje živine ob vodotokih Omilitveni ukrep je bil v postopku javne razgrnitve in dodatnih usklajevanj z ZRSVN, izbrisan iz okoljskega poročila. Ukrep je urejen v ukrepu DKOP4, ki sankcionira neskladno pašo, zato je bil tukaj omilitveni ukrep izbrisan. - Namakanje v kmetijstvu Ukrepi glede namakanja so bili večinoma izločeni iz OP, saj niso vsebovali ničesar takšnega, kar ne bi bilo že vpeljano v sistem pravil ter pridobivanja soglasij oziroma dovoljenj ta rabo vode. - Strokovno vodena paša Pri paši je problem le prepašenost, ker povzroča erozijo. Omilitveni ukrep ostaja. - Predlog definicije aktivnega kmeta.

	- IRP18: KOPOP: besedna zveza bolj obvezujoči ukrepi naj se nadomesti s stimulativnimi ukrepi. - IRP28: Naj šteje samo dejanski vpis in ne potencialni. V nasprotnem primeru to pomeni popolno omejitev kmetovanja posameznih kmetij, saj tudi DŽ postaja pogojenost. - IRP31: EIP-ji so namenjeni predvsem oz. tudi razvoju na kmetiji – tehnologije in ostalih potreb. S tem se pridobiva znanje na kmetije, ki izboljšajo proizvodne procese in posredno se izboljša biotska pestrost. Obratna smer je lahko nevarna za potencialni tehnološki in proizvodni proces na kmetijah. - Postopek pridobivanja naravovarstvenih soglasij se mora poenostaviti, pohitriti in podpirati kmetovanje. Zaradi zaraščanja površin in racionalizacije uporabe resursov je potrebno, da se ta del ponovno pregleda in popravi nesmisle. - Že sedaj je pridobitev naravovarstvenih soglasij dolgotrajna, ob vseh dodatnih potrebah, se bo postopek še podaljšal. Namesto iskanja rešitev, se predvideva veliko novih ovir oz. omejitev. Pri presoji oz. podelitvi soglasij mora biti prisotna tudi stroka iz področja kmetijstva. Dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja ter Dobro stanje podzemnih voda: - IRP13: Temu mora slediti tudi zakonodaja in poenostavitev pridobitve dovoljenj za takšne načine zbiranja vode. - DKOP4: Naj se vzamejo dolžine varovalnih pasov po evropski zakonodaji! Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in blaženju učinkov podnebnih sprememb ter Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zraka: - Potrebna investicijska sredstva, ki morajo biti kmetu dostopna. Zmanjšati vplive prekomerno onesnaženih tal na zdravje ljudi: - Potrebne tudi investicije za saniranje in ne le izobraževanja.	Definicija kmeta je zapisana v najnovejši verziji SN 2023 – 2027 SKP in je usklajena z vsemi deležniki, predvsem z ZRSVN, ki je imela v postopku pridobivanja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila ter primernosti za javno razgrnitev največ pripomb na definicijo kmeta. Slednja je bila z ZRSVN intenzivno usklajevana. - Varovalni pasovi ob vodotokih Ukrep glede upoštevanja 40 metrskega pasu ob vodotokih 1. reda izven območja naselij je bila izločena iz OP. - Ohranjanje izjemnih krajin in krajinskih območij V OP je izpostavljen tako negativen kot pozitiven vliv kmetijstva na KD in krajino. Ker gre za strateški dokument je težko podrobneje govoriti o posrednem učinku, saj ga je težko oceniti in meriti.

	Ohranjanje izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni ter kakovostne krajinske slike: - Ohranjanje in obnova kulturne dediščine in krajine sta posredni učinek vlaganja v kmetijstvo. In ne obratno. Temu naj sledi tudi način izbora. - IRP16: Naj se najprej uredi umestitev industrijskih con ter velikih težko obremenjujočih tovarn v okolje. Da se nam ne bo zgodilo, da bodo zemljišča okrog kulturne dediščine zaraščene in posredno širile invazivne ter tujerodne vrste. - Namakalni sistemi bodo omogočili pridelavo hrane in to ni pogoj samo za ohranitev kulturne dediščine ter krajine temveč za življenje na sploh. - IRP25: V kolikor bi starodavne civilizacije imele takšne omejitve, bi še vedno živeli v jamah. Napredek pomeni združevanje dediščine z napredkom. Podpiramo uporabo kazalnikov. Vendar dejanske kazalnike, ki bodo prikazali kaj se dogaja in vključujejo še druge vplive in ne samo kmetijskega. Naj se vpelje tudi kakšen kazalnik, ki bo prikazal, kaj se zgodi, če se bodo površine zaraščale. Kmetijstvo in okolje sta neposredno povezana in kmetje smo tisti, ki se zavedamo pomembnosti te povezave. Zato si trdno prizadevamo za trajnostno kmetovanje, kar pa mora biti - ponovno - v vseh treh dimenzijah trajnosti. Le tako bomo imeli zdravo kakovostno hrano ter biodiverzitetu in ostale zastavljene strateške cilje	
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za	Manko strateškega pogleda presoje in ocena alternativ	Čeprav celovita presoja vplivov na okolje (CPVO) pomeni strateško presojo, v konkretnem primeru strateškega programa s področja kmetijstva (v nadaljevanju: SN SKP), menimo, da konkretni CPVO ne podaja strateškega pogleda in ocene. To menimo v naslednjem kontekstu: - CPVO je edini postopkovni instrument, katerega vloga je, da se presojani program uskladi z okoljskimi cilji drugih strateških dokumentov, predpisov ali mednarodnih zavez. Ne gre samo za presojo, ali bo konkreten program

ekološko kmetijstvo samooskrbo in		pozitivno ali negativno vplival na doseganje ciljev, pač pa nujno tudi za presojo, ali bo konkreten program skozi svoje izvajanje prispeval ustrezen prispevek s svojega področja za doseganje nekega okoljskega cilja. Konkretno okoljsko poročilo (OP) ne podaja te ocene. IZDELOVALEC OP: S pripombo se ne moremo strinjati. OP je preveril komplementarnost ciljev izvajanja kmetijske politike v obdobju 2023 – 2027 glede na druge strateške dokumente, ki se jih SN SKP vsebinsko dotika. Tudi sam Načrt preko predlaganih intervencij navaja ustrezno naslavljanje ciljev drugih sektorskih strategij, programov, dokumentov. Kakšen doprinos k doseganju okoljskih ciljev bo imel nov Strateški načrt je po našem mnenju težko ugotoviti, ker se v tej fazi ne ve koliko upravičencev se bo vključilo v posamezno intervencijo. Zato bi bilo vsakršno podajanje ocene o doprinosu Načrt k doseganju okoljskih ciljev drugih strateških dokumentov, neumestno. - v tem smislu je potrebno CPVO izvesti najprej na ravni najvišjega strateškega dokumenta. Konkretno je to Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«, za katero ni bil izveden CPVO. Na tej ravni so se določale strateške smeri in bi se morale vrednotiti morebitne alternative. Vendar CPVO ni bila izvedena, pač pa se izvaja sedaj za SN SKP, vendar predvsem na ravni presoje vpliva posameznih ukrepov. Razpon presoje vplivov osrednje kmetijske politike je tako velik, konkretno pa je bila CPVO te narejena le na ravni ukrepov, ne pa na ravni strateških usmeritev. IZDELOVALEC OP: Omenjena strategija se vsekakor v OP je upoštevala, predvsem pa ves Strateški načrt ter iz tega izhajajoči cilji temeljijo na tem. Dejstvo, da za Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021« ni bil izveden postopek CPVO in niso bile preverjene alternative, ni predmet tega postopka CPVO ter OP. To se odraža tudi v posledično neustrezni utemeljitvi neupoštevanja alternativ in ničelne alternative v OP, kljub temu da Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov

		na okolje to zahteva. Zavedamo se, da so bili pripravljavci OP vezani na SN SKP, kakršen jim je bil predložen in navedeni očitki meri na odločanje o postopkih CPVO s strani ministrstva, ki je privedlo do takih anomalij in zavestnega kršenja navedene uredbe. Okoljsko poročilo na str. 88-89 navaja kot razlog, da v dokumentu niso obravnavane alternativne rešitve oziroma intervencije za doseganje specifičnih ciljev, ki se jih z izvedbo SN 2023 – 2027 načrtuje in ki med drugim vključujejo tudi cilje doseganja dobrega stanja posameznih sestavin okolja, posledica načina priprave dokumenta – t.j. njegovega sprotnega usklajevanja z vsemi deležniki, katerih se predlagane intervencije neposredno ali posredno tičejo in vplivajo na področje njihovega dela in njihove pristojnosti. SN 2023 - 2027 je bil tako tekom nastajanja dokumenta večkrat prenovljen v skladu z zaključki navedenih usklajevanj in posvetovanj, kjer je bilo preverjenih več delovnih različic in kombinacij ukrepov oziroma intervencij. Kot primer se navaja , da so prvotni predlogi ukrepov ter intervencij v okviru načrta zajemali takšne ukrepe, ki bi zahtevali dvakrat več finančnih sredstev, kot jih je na voljo za Slovenijo. Iz tega razloga je prihajalo do krčenja intervencij ter ukrepov. Mnenje: Navajanje, da se je z usklajevanjem zagotovilo optimizacijo ukrepov z vidika okoljsko-podnebnih in naravovarstvenih vidikov je sprenevedanje in velika okoljsko-podnebna in prehransko zdravstvena izguba za Slovenijo, saj za njihovo zagovarjanje oz. zagotavljanje vse do julija 2022, t.j. že po celotnem letu obravnavanja SN in pol leta po njegovi oddaji na EK, ni bilo na voljo Okoljskega poročila. Le-to bi lahko v največji meri pokazalo, ali SN v čim večji meri zagotavlja doseganje teh razvojno in družbeno kritičnih okoljsko-podnebnih in naravovarstveni, preko njih pa tudi zdravstvenih ciljev. In to navkljub temu, da je bila že marca 2020 sprejeta Odločbe Ministrstva za okolje in prostor št. 35409-22/2020/20, da je v postopku priprave SN 2023 – 2027 treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, v okviru tega pa tudi presoja sprejemljivosti na

		varovana območja narave. Obravnavanje okoljskih alternativ je dejansko smiselno in obvezna sestavina vrednotenja, očitno pa ni bilo sprejemljivo oz. zaželeno z vidika naročnika tega Okoljskega poročila. IZDELOVALCI OP: S pripombo se ne strinjamo. Naloga OP ni revizija SN 2023 – 2027, temveč vrednotenje okoljskih vplivov vsebinskega izvajanja ukrepov ter intervencij, ki so z Načrtov zastavljeni. Presoja alternativ bi bila možna, v kolikor bi pripravljavec Načrta pripravil več variant Načrta. Zaradi obsega ter kompleksnosti samega Načrta je razumljivo, da je izdelana le ena varianta Načrta, ki se je okoljsko presojala. Za izboljšanje Načrta so v OP podani omilitveni ukrepi. Sam Načrt zasleduje in mora sledovati vse okoljske cilje načrtov, programov in politik drugih segmentov ter jih vključiti v doseganje ciljev skupne evropske kmetijske politike. Kot je v OP v poglavju 5 ugotovljeno, da Strateški načrt 2023 – 2027 skupne kmetijske politike ne predvideva alternativnih rešitev ter da v fazi priprave vsebine niso bile pripravljene v obliki različnih primerljivih variant. Kot je že v nazivu nakazano, gre za načrt, ki zasleduje tudi okoljske cilje, postavljene s strani evropske komisije, ki na koncu tudi potrdi slovenski del načrta skupne kmetijske politike.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na Prilogo 1 – odnos do politik	V Prilogi 1 opažamo odsotnost nekaterih pomembnih predpisov in dokumentov, kar nakazuje na to, da pri presoji niso bili upoštevani. Gre za naslednje: - od predpisov so navedeni le nekateri predpisi EU, niso pa navedeni nacionalni predpisi, ki jih je potrebno upoštevati in slediti njihovim ciljem in namenom; - navedena bi morala biti tudi Evropska podnebna pravila - ta v četrtem odstavku 5. člena določa, da države članice v svojih nacionalnih prilagoditvenih strategijah upoštevajo posebno ranljivost ustreznih sektorjev, med drugim kmetijstva ter vodnih in prehranskih sistemov ter prehranske varnosti, ter spodbujajo naravne rešitve in prilagajanje, ki temelji na ekosistemu. OP bi moralo upoštevati ustrezno prilagajanje kmetijstva, predvsem na podlagi ocene ranljivosti kmetijskega sektorja, ki bi morala biti na podlagi poglavja 5.5. izdelana že v

		letu 2020 – tega dokumenta v OP nismo zaznali. - manjka upoštevanje 8. akcijskega okoljskega programa za EU (Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030; - Strategija razvoja Slovenije do 2030 (cilj 9 - s trajnim varovanjem in ohranjanjem kakovostnih kmetijskih zemljišč ter s spodbujanjem kmetijske prakse za povečanje samooskrbe z lokalno trajnostno, predvsem ekološko pridelavo živil, ki pozitivno vplivajo na zdravje ljudi); - Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027; - Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam Slovenije; - Načrti upravljanja voda – predlogi so bili v javni razpravi do junija 2022 – predlagamo, da se upoštevajo ugotovitve in usmeritve tega, sicer se do izteka SN SKP onemogočimo za njihovo izvajanje skoraj do konca desetletja - Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti – predlog, velja podobno kot v predhodni alineji. Še posebej je to pomembno, ker bo kmetijstvo v bodoče potrebovalo ravno vode, ki jih načrt odvaja iz države IZDELOVALCI OP: Ne drži, da nacionalni predpisi niso upoštevani. S tem, ko je Vlada republike Slovenije predpise, ki jih je sprejela Evropska unija in jih prenesla v slovenski pravni red, se je avtomatsko upoštevalo tudi nacionalne predpise s tega področje. V OP res ni naveden 8. akcijski okoljski program za EU (Sklep (EU) 2022/591 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. aprila 2022 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030, ker je bilo OP izdelano prej, ko omenjen Akcijski program še ni bil sprejet in v veljavi. Kasneje se tega dokumenta ni dodajalo, ker ga tudi sam SN ni upošteval. Vsekakor pa so tako v OP, kot tudi v SN upoštevani vsi drugi pomembni strateški dokumenti, ki zadeva okoljske tematike, ki jih naslavlja tudi SN. Strategija razvoja Slovenije 2030 je splošen razvojni dokument, katerega osrednji cilj je zagotoviti kakovostno življenje za vse. Med drugim vključuje tudi cilje, ki se nanašajo na trajnostno upravljanje naravnih virov, kamor lahko uvrstimo kmetijstvo v povezavi z rabo naravnih virov (tla, vode, gozd). Ocenjujemo, da je omenjena strategija bolj splošen dokument v primerjavi z drugimi strategijam, ki bolj podrobno naslavlja trajnostno rabo naravnih

		virov, zato te Strategije nismo navajali v OP. Strategija razvoja Slovenije do 2030 pod ciljem 9 (trajnostno upravljanje naravnih virov) predvideva kot kazalnik kmetijska zemljišča v uporabi, delež v skupni rabi. Izhodiščna vrednost za leto 2016 je 23,6 % za leto 2030 pa je določena ciljna vrednost 24 %. SN 2023-2027 s strukturo intervenciji prispeva k ohranjanju obsega kmetijskih zemljišč in ohranjanje multifunkcionalnih funkcij kmetijstva z ohranjanjem zdravih tal, preprečevanjem zaraščanja ter spodbujanjem vitalnosti podeželja. Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027 (ANEK) med drugim vsebuje predstavitev potreb, ciljev in ukrepov (70 ukrepov) po 8 prednostnih področjih (pridelava, predelava, prenos znanja, semenarstvo, povezovanje, eko živila v sistemu javnega naročanja, promocija in trženje, raziskave in razvoj novih tehnologij ter ekološko kmetovanje v povezavi s podnebnimi spremembami), ki bodo pripomogli za nadaljnji razvoj ekološkega kmetovanja. ANEK predstavlja tudi ena izmed pomembnih usmeritev pri pripravi ukrepov v okviru strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027. Iz tega izhaja, da SN že sam po sebi vključuje vsebine ANEK. Ocenjujemo, da so pomembni okoljski cilji tega načrta vključeni v druge strateške dokumente, ki so obravnavani v OP. Podobno velja tudi za strateški okvir za prilagajanje podnebnim spremembam Slovenije. Tudi te vsebine so ustrezno vključene v druge strateške dokumente, ki so navedeni in obravnavani v OP. Akcijski načrt za razvoj ekološkega kmetijstva do leta 2027 je dodan v Prilogo 1. Ekološkemu kmetijstvu se SN 2023-2027 posveča pozornost s prepletom površinskih in investicijskih ukrepov. Ter ambicijo o vključenosti 17 % kmetijskih zemljišč v uporabi v ukrep IRP19. Načrtu upravljanja z vodami (NUV III) 2022-2027 ter Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO II) 2022-2027 sta v fazi osnutka. Oba dokumenta sta v fazi usklajevanja in kot takšna še nista dokončna, niti veljavna. Iz tega razloga smo navajali zadnja veljavna dokumenta (NUV II ter NZPO).

Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na prilogo 3 - Opis kazalnikov	Glede okoljskih ciljev imamo naslednje pripombe, ki naj se odrazijo tudi v vseh ostalih vsebinah, povezanih s temi vidiki: Glede OC1 – utemeljitev kazalnika Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem ni naveden cilj EU – 25% kmetijskih zemljišč za ekološko pridelavo hrane do 2030. to je pomemben podatek, saj bo SN SKP ključni program, ki bo zagotavljal doseganje tega cilja do 2030. OP bi moral ocenjevati ali je prispevek SN SKP k doseganju tega cilja ustrezen, kar menimo, da ni. Glede OC2 – utemeljitev kazalnika Ohranjanje obsega kmetijskih zemljišč v uporabi: 1. izgubljanje kmetijskih zemljišč zaradi neučinkovite zaščite je pereče, posebej v luči nezadostnih kmetijskih površin za pridelavo hrane in varstva prsti kot neobnovljivega naravnega vira. Zakon o kmetijskih zemljiščih je leta 2011 za boljše varovanje območij za pridelavo hrane vzpostavil institut trajno varovanih zemljišč. Uredba, ki je določila ta območja na državni ravni, je bila sprejeta leta 2016, še danes pa so trajno varovana zemljišča bolj ko ne črka na papirju, saj jih občine ne določajo. V veliki meri potekajo spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč v stavbna, tudi na predlog kmetov lastnikov. Ukrepi nadomeščanja teh z namenom ohranjanja proizvodnega potenciala pa se ne izvajajo učinkovito, temveč bolj v smislu nadomeščanja kmetijskega zemljišča kot kmetijske rabe, ne pa ekvivalentne nadomestitve tak kot naravnega vira za pridelavo hrane. Menimo, da bi moral biti tudi ta vidik bolje vključen v opredelitev kazalnikov. 2. vrednotenje vplivov glede trajnostne rabe tal se ne more ogradi od vrste rabe tal – pridelava hrane za živali, pridelava rastlinske hrane za ljudi. Vidik spreminjanja razmerja med temi površinami v korist slednjih bi moral biti upoštevan kot kriterij vrednotenja vplivov trajnostne rabe zemljišč. - glede OC4 – utemeljitev kazalnika Namakanje kmetijskih zemljišč in hidrološka suša površinskih vod – pogrešamo celovito strateško vrednotenje in s tem usmerjanje SN SKP glede na projekcije podnebnih sprememb in posebej njenih učinkov na kmetijstvo (ARSO). Poenostavljeno, gre za padavinski režim, ki se

		bo odražal v silovitih nalivih poplavih ter daljših sušah in nizkem vodostaju tekom rastne dobe. Vendar pa za naš prostor k sreči velja, da bo količina padavin približno enaka kot je bila v preteklosti. Zato bomo dejansko imeli za kmetijstvo in namakanje na voljo predvsem presežno vodo iz obdobja padavin, saj bodo v času suše vodostaji nizki in voda omejena. Strateško v državi zaenkrat naslavljamo poplave, ne pa tudi suš – obe ujmi pa bi morali naslavljati enovito, tako, da bi z meteorno vodo, ki nam bo v bodoče na razpolago učinkovito upravljali. Presoja vplivov na okolje bi morala v tem kontekstu presojati ustreznost SN SKP na to bodoče potrebno prilagajanje. - glede OC7 Kmetijstvo prilagojeno in odporno na podnebne spremembe (manj škod zaradi vremenskih ekstremov in prilagoditve pridelave) menimo, da je ta vidik presoje izredno pomemben, SN SKP pa mora zagotoviti pospešeno prilagajanje: 1. utemeljenost kazalnika Pojavi kmetijske suše in Površine kmetijskih zemljišč opremljenih z namakalnimi sistemi - velja enako kot v prehodni alineji; 2. V OP pogrešamo vrednotenje prilagajanja s stališča spremembe pridelovalnih sort rastlin. Menimo, da bi to moralo biti opredeljeno kot poseben kazalnik, ekipa za pripravo OP pa bi morala zagotoviti tudi tovrstne strokovnjake. Namreč, za trajnostno kmetijstvo v stanju učinkov podnebne in biodiverzitetne krize, ki koincidirajo z drugimi globalnimi okoljskimi problemi onesnaževanja in prekomernega izčrpavanja naravnih virov, je treba prilagoditi tudi rastlinske vrste, ki jih bomo v pričakovanih razmerah lahko najbolj učinkovito gojili in s tem postali bolj odporni na naravne nesreče. Ta vidik je v vrednotenju vplivov povsem spregledan. 3. nasploh se nam zdi področje prilagajanja kmetijstva, ki je ključno za bodočo pridelavo hrane, pomanjkljivo obdelano v OP. Kolikšen je prilagoditveni potencial načrta kot je SN SKP in za koliko tega potenciala se nakazuje uresničitev. Načrt temelji predvsem na deležniškem soglasju ob upoštevanju zahtev SKP in EK – to pa lahko vodi do načrta, ki ne bo vodil k ustreznemu

		prilagajanju, vrstile se bodo naravne nesreče in posledično zmanjševala samooskrbnost s hrano, ob tem pa bi bil lahko del stroškov, ki bodo potem namenjeni poravnavi škode, lahko pa bi bili bolj usmerjeni v prilagajanje. - glede OC7 Kmetijstvo, ki bo prispevalo k blaženju podnebnih sprememb (zmanjšanje TGP, povečanje in ohranjanje ponorov CO2): 1. utemeljitev kazalnika Površine kmetijskih zemljišč opremljenih z namakalnim sistemom – enako kot pri kazalniku OC4; 2. utemeljitev kazalnika Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem in kmetijsko-okoljskopodnebnimi ukrepi – enako kot pri OC1; 3. glede kazalnika Učinkovitost reje menimo, da je preozko naslavljanje problema živinoreje tako glede blaženja podnebnih sprememb kot pridelave hrane skladno s prehranskimi priporočili, predvsem pa glede na celovit okoljski in ogljični odtis, ki ga ima predvsem govedoreja. Ob upoštevanju dobrobiti živali, kar je vse bolj tudi potrošniška zahteva, bi bilo na mestu tudi zmanjševanje števila živali, njihovo usmerjanje v pašo na obrobna zemljišča in posledično tudi povečanje površin za pridelavo rastlinske hrane za ljudi. IZDELOVALCI OP: Pripomba se večinoma nanaša na izbrane okoljske cilje ter kazalnike vrednotenja vplivov. Oblikovanje okoljskih ciljev izhaja iz strateških in programskih dokumentov ter politik. Namen izbora okoljskih ciljev je, da je proces izdelave okoljskega poročila jase, ter da se zagotovi, da SN 2023 – 2027 upošteva možne okoljske vplive. Vsakemu okoljskemu cilju smo dodali specifične podcilje in zanje izbrali kazalnike vrednotenja. Kazalniki vrednotenja so izbrani na podlagi kazalcev okolja, ki jih spremlja Agencija RS za okolje in so preverljivi. Tako okoljski cilji, kot tudi kazalniki vrednotenja so bili v procesu pridobivanja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila večkrat usklajevani z nosilci urejanja prostora. S prejetim mnenjem št. 35409-494/2021/39 z dne 7.7.2022 razumemo, da so bili okoljski cilji ter kazalniki vrednotenja dokončno potrjeni. V tej fazi jih v OP ne bomo več spreminjali.
Umanotera, Slovenska fundacija	Pripombe na Prilogo 5 – merila vrednotenja	Glede meril imamo naslednje pripombe, ki naj se odrazijo tudi v okoljskem poročilu.

za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo		Splošna opomba: - Glede na uvodoma povedano menimo, da bi morale OP presojati ne samo negativne ali pozitivne vplive, temveč na pozitivni strani tudi »potrebne« vplive tega strateškega dokumenta. To bi morale upoštevati ocene A, tako pa v najboljšem primeru vključujejo »izboljšanje«, kar morda ne doprinaša dovolj glede na zatečeno stanje. - Nizko in neambiciozno zastavljene ocene A tudi vodijo do stanja, ko so vplivi SN SKP večinoma ocenjeni z oceno A. Glede na to, da se je presojal SN SKP, ki ga je konec decembra potrdila vlada in ocenila Evropska komisija, je to v neposrednem nasprotju z ugotovitvami Evropske komisije, ki je izrecno kritizirala okoljsko in podnebno neambicioznost načrta (glej komentar EK, npr. točka 3, 46) in s tem potrjujejo potrebnost zadostnega prispevka SN SKP k doseganju okoljskih ciljev. Komentarji na posamezne cilje: - OC za Tla: Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev in Trajnostno upravljanje s tlemi in zemljišči: ocena A bi morala predstavljati izboljšanje tal in trajnostno rabo naravnega vira (ob upoštevanju pripomb na utemeljitve kazalnikov OC). Namreč vemo, da stanje tal na splošno ni dobro in si je treba prizadevati za splošno izboljšanje prsti. Trajnostno ravnanje z naravnim virom pa bi pomenilo tudi povečanje površin za pridelavo hrane, ne samo trajnostno izboljšanje obstoječih in trajnostno ravnanje z njimi. IZDELOVALCI OP: OC1 -Smo dopolnili. Glede OC2 – utemeljitev kazalnika Ohranjanje obsega kmetijskih zemljišč v uporabi: Namen skupne kmetijske politike je ohranjanje proizvodnega potenciala in obsega kmetijskih zemljišč. Ukrepi so usmerjeni na obstoječa kmetijska zemljišča z namenom ohranjanja proizvodnega potenciala teh zemljišč, ne glede na proizvodni namen. Namen skupne kmetijske politike je ohranjanje multifunkcionalnosti kmetijstva in vitalnosti podeželja. Sprememba namembnosti kmetijskih zemljišč ni predmet SN2023-2027. Trajno varovana kmetijska zemljišča se določajo skladno s Splošnimi smernicami s področja varovanja kmetijskih zemljišč za pripravo občinskih

		prostorskih načrtov, v katerih <u>se ne določa</u> območji trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč¹ (št. dokumenta 3502-3/2021/2 z dne 21.3.2022) ter s Splošnimi smernicami s področja varovanja kmetijskih zemljišč za pripravo občinskih prostorskih načrtov, v katerih <u>se določa oziroma spreminja</u> območji trajno varovanih in ostalih kmetijskih zemljišč² (št. dokumenta 3502-63/2020/6 z dne 21.3.2022). Postopek določanja trajno varovanih kmetijskih zemljišč poteka ob spremembi občinskih prostorskih načrtov. Namen skupne kmetijske politike je ohranjanje proizvodnega potenciala in obsega kmetijskih zemljišč. Ukrepi so usmerjeni na obstoječa kmetijska zemljišča z namenom ohranjanja proizvodnega potenciala teh zemljišč, ne glede na proizvodni namen. - OC za Dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja in za Dobro stanje podzemnih voda: ocena A bi morala ciljati izključno na izboljšanje stanja, zahteva, da se stanje ne spremeni pa se lahko nanaša le na vode, ki so že v najboljšem kemijskem in ekološkem stanju. - OC za Podnebne spremembe Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in blaženju učinkov podnebnih sprememb: tukaj, niti kje drugje ni ovrednoteno, kolikšen % o od potrebnega 1% zmanjšanja toplogrednih plinov iz kmetijstva po NEPN do 2030 bo prispevek SN SKP. Glede na nizek % potrebnega zmanjšanja emisij, bi moral SN SKP prispevati praktično celoten delež tega glede na to, da je načrt finančno podprt in da lahko glede na dosedanje izkušnje lahko pričakujemo, da se bo izvajanje SN SKP še zavleklo preko leta 2027. Le korenita prilagoditev z bistveno povečano odpornostjo kmetijstva na suše in pričakovane pogostejše vremenske ujme ter zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz kmetijstva za 1% bi upravičilo oceno A. - OC Prebivalstvo in zdravje ljudi – zdrava hrana: Zmanjšati vplive prekomerno onesnaženih tal na zdravje ljudi: pri vrednotenju vpliva na

¹https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/PODROCJA/KMETIJSTVO/Kmetijska-zemljisca/VARSTVO-KMETIJSKIH-ZEMLJISC/Splosne_smernice_OPN_brez_TVKZ_P.pdf

²https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/PODROCJA/KMETIJSTVO/Kmetijska-zemljisca/VARSTVO-KMETIJSKIH-ZEMLJISC/Splosne_smernice_OPN_brez_TVKZ_P.pdf

		zdravje bi se moral bolje upoštevati trajnostni vidik – ne gre samo za vpliv iz kontaminiranih tal, temveč tudi za vrednotenje samooskrbe in zagotavljanja zdrave hrane za ljudi v skladu s prehranskimi priporočili (priporočila WHO, Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025). OP se ne more ogradi od vrednotenja usmeritev kmetijstva v pridelavo ustrezne vrste hrane (ustrezno razmerje in poraba kmetijskih površin za pridelavo rastlinske hrane za ljudi in za živali) – sodelujoči strokovnjak za zdravje bi moral vrednotiti ustreznost usmeritev glede na potrebe po zdravi hrani. IZDELOVALCI OP: Pojasnilo k podanim pripombam je enako predhodnemu odgovoru glede izbranih okoljskih ciljev v OP ter kazalnikov vrednotenja. Vsi izbrani okoljski cilji v OP, kot tudi kazalniki vrednotenja, so bili usklajeni z nosilci urejanja prostora v času izdelovanja OP. Glede okoljske in podnebne ambicioznosti samega Načrta bi dodali le to, da se Načrt ves čas usklajuje z EK in da bodo tudi te pomanjkljivosti sčasoma odpravljene. EK mora Načrt na koncu usklajevanj tudi potrditi.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na metodologija vrednotenja vplivov SN 2023 – 2027 na uresničevanje izbranih okoljskih ciljev	Končno vrednotenje vplivov SN 2023 – 2027 na uresničevanje izbranih okoljskih ciljev je podano v velikostnih razredih, ki izhajajo iz Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05), in sicer: - razred A: ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv; - razred B: vpliv je nebitven; - razred C: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov; - razred D: vpliv je bistven; - razred E: vpliv je uničujoč Mnenje: Slovenija kot država ter kot članica EU ima v številnih dokumentih zastavljene številčno opredeljene okoljske, podnebne in naravovarstvene cilje, ki so ključno za naš razvoj in celo preživetje, nanje so vezana razvojna sredstva in, kar je še bolj pomembno, izredno visoke kazni za njihovo nedoseganje. Za doseganje teh ciljev je kmetijski sektor oz. SKP izredni pomemben, pri čemer je dobro številčno opredeljen tudi njegov delež k negativnim posledicam, npr. izpustom TGP in amoniaka, izgubi biotske raznovrstnosti, ... Zato je poenostavljeno opisno vrednotenja in

		relativiziranja možnih posledic različnih intervencij, predvsem pa okoljskega učinka celotnega izvajanja SN SKP 2023-2027, nesprejemljivo, malo uporabno in zelo škodljivo za trajnostni razvoj Slovenije do leta 2030 in prihodnje. Razlika pri doseganju različnih stopenj zmanjšanja negativnega vpliva se bo namreč odrazila v razliki pri globalnem povišanju temperature za 1 C (optimističen scenarij) ali 4 C (ekstremno negativen scenarij) do leta 2100. Predlog: Okoljsko poročilo mora glede posameznih intervencij, predvsem pa celotnega izvajanja SN SKP 2023-2027, podati jasne številčno opredeljene cilje za koliko bo oz. mora SN SKP prispevati k tem glavnim okoljskim, podnebnim in naravovarstvenim ciljem. IZDELOVALCI OP: Izdelovalci OP se s pripombo ne strinjamo. Vsekakor so številčno opredeljeni cilji smiselni, vendar le ob točnih podatkih, ki na drugi strani omogočajo izračune. V trenutni fazi je popolnoma nemogoče oceniti v kolikšni meri se bodo kmetje odločali za vključevanje v investicije in kateri kmetje, s kakšnimi kmetijami se bodo zanje odločali. Že pri intervencijah, ki promovirajo precizno gnojenje ni nepomembno, katere kmetije se bodo zanje odločale in na katerih površinah. Ocenjujemo, da bi ravno številčne ocene v tej fazi povzročile škodo trajnostnemu razvoju in so, brez dodatnih agroekonomskih analiz, škodljive. Ocenjevanje je bilo opravljeno na strateškem nivoju.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na OP – vrednotenje vpliva na vode	Glede površinskih in podzemnih voda (str. 76) je vpliv ocenjen kot nebitven (B), navedene so nekatere usmeritve v poglavju Usmeritve, priporočila in omilitveni ukrepi (str. 107 in 108). Menimo, da vpliv ni realno ocenjen glede na stanje in problematiko, ki jo glede onesnaževanja iz kmetijstva predstavljata načrta upravljanja voda za jadransko morje in Donovo (NUV predlogi). Iz tega izhaja, da je zaradi onesnaženosti stanje voda ponekod kritično (NUV Donava in NUV Jadransko morje poglavje 2.2.9.3, Priloga k obema NUV slika 9-1) in okoljski cilji ne bodo ali morda ne bodo doseženi. Najbolj razširjeno onesnaževalo podzemne vode v Sloveniji je nitrat, sledijo mu fitofarmacevtska sredstva (NUV Donava str. 219). Obremenitve iz

		kmetijstva, ki vplivajo na onesnaževanje s hranili, predstavljajo tako pomembnejše obremenitve voda (NUV Donava str. 220, NUV Jadransko morje str. 176). V povezavi z emisijami onesnaževal iz kmetijstva v vode NUV problem onesnaževanja iz kmetijstva naslavlja tako s pričakovanim izvajanjem obstoječih predpisov omejevanja emisij, kakor z ukrepi Skupne kmetijske politike. Tako NUV Donava (str. 128-129), kakor NUV Jadransko morje (str. 100-101) se sklicujeta na Strateški načrt za izvajanje Skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027. Teh povezav oziroma ukrepov za doseganje okoljskih ciljev v zvezi z doseganjem dobrega stanja voda glede vpliva iz kmetijstva v SN SKP ne vidimo. V programu ukrepov upravljanja voda je glede onesnaževanja iz kmetijstva na določenih vodotokih določen ukrep DUDDS23 – Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu (str. 82) – glede na te vodotoke bi morala biti ocena vplivov opredeljena kot C z omilitvenimi ukrepi – predlaganimi ukrepi iz ukrepa DUDDS23. - Glede ukrepa IRP (str. 108 OP) menimo, da bi v primeru ocene C tudi moral preiti v omilitvene ukrepe, saj se nam zdi izredno pomemben za prilagajanje na podnebne spremembe in zagotavljanje vode v sušnih obdobjih. Kot priporočilo pa bi bilo potrebno oblikovati priporočilo za druge sektorje za pospeševanje takih ukrepov, identifikacijo in odpravljanje ovir. IZDELOVALCI OP: Pripomba se nanaša na vpliv kmetijstva na stanje površinskih in podzemnih voda, ki da je, izhajajoč iz osnutka NUV III za povodje Jadranskega morja in Donave, slabo. Ker razmeroma dobro poznamo problematiko kakovostnega (kemijskega in ekološkega) stanja površinskih vodotokov bi se težko strinjali s pavšalno oceno, da je kmetijska dejavnost pglavitni vzrok za slabo stanje površinskih in podzemnih voda. Slabo kemijsko stanje nekaterih vodnih teles površinskih voda je posledica preseženih mejnih vrednosti onesnaževal za nekatere kovine, ki nimajo izvora v kmetijski dejavnosti.

		V Sloveniji je 98,7 % vodnih teles površinskih voda v dobrem kemijskem stanju Dobro ali boljše ekološko stanje je ocenjeno za 49 % vodnih teles površinskih voda. Glavna vzroka za zmerno ali slabše ekološko stanje površinskih voda sta hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost, ki ju vrednotimo na podlagi stanja združb bentoških nevretenčarjev in rib. V primerjavi s prejšnjim ocenjevalnim obdobjem dosega dobro ekološko stanje 9 % manj vodnih teles (vir: Kazalniki okolja ARSO za kazalnik VD12). Vzrok za slabo ekološko stanje površinskih vodotokov je tako hidromorfološka spremenjenost vodotokov, pri čemer pa bi slednjo težko pripisali kmetijskemu sektorju. Vzrok za to je vse prej drugje, kot pa pri kmetijstvu (odstranjevanje obrežne vegetacije, regulacije strug, protipoplavni ukrepi, urbanizacija itd.) Kar se tiče vpliva kmetijstva na onesnaževanje podzemnih voda, se lahko iz podatkov o spremljanju stanja, ki se izvaja z rednim državnim monitoringom, sklepa, da ukrepi, ki se že izvajajo v kmetijstvu, pozitivno vplivajo na kakovost podzemne vode. Povprečne letne vrednosti nitrata v vodnih telesih z aluvialnimi vodonosniki, ki so najbolj obremenjeni z nitrati v obdobju od leta 1998 do leta 2020 kažejo statistično značilne trende upadanja vsebnosti nitratov na vodnih telesih Savska kotlina in Ljubljansko barje, Savinjske, Dravske in Murske kotline. Rezultati državnega monitoringa podzemne vode na bolj obremenjenih vodnih telesih s statistično značilnimi trendi upadanja vsebnosti nitrata po vsej verjetnosti zrcalijo pozitivne učinke, ki bi lahko bili posledica kmetijskih in okoljskih ukrepov za zmanjševanje vnosa dušika v tla ter posledično racionalnejše rabe gnojil v kmetijstvu. Povprečne vsebnosti nitratov v podzemni vodi v Sloveniji so nižje kot je povprečje v evropskih državah. V tretjem načrtu upravljanja voda (NUV) za obdobje 2022-2027 je slabo kemijsko stanje določeno za vodna telesa, ki jih sestavljajo vodonosniki z medzrnsko poroznostjo in sicer Savinjska, Dravska in Murska kotlina. Raven zaupanja ocene kemijskega stanja za ta vodna telesa je visoka. Vzrok za slabo kemijsko stanje teh vodnih teles je nitrat in v primeru Dravske kotline tudi atrazin. Na vseh treh vodnih telesih je bil ugotovljen statistično značilen

		trend zniževanja vsebnosti nitrata. Na Dravski kotlini statistično značilno upada tudi vsebnost atrazina. (vir: ARSO, Kazalci okolja, VD11). Kar se tiče ukrepa "Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu", je to ukrep, ki se že izvaja, zato ga v sklopu tega OP ne obravnavamo, kot omilitveni ukrep.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na OP – vrednotenje vpliva na blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe	Glede na predhodno navedeno pri pripombah na Prilogo 3 in 5 glede podnebnih sprememb – prilagajanje in blaženje (str. 89 OP) menimo, da ocena A ni ustrezna. Nedvomno SN SKP predstavlja napredek glede na pretekli SN SKP oziroma predvsem glede na njegovo izvedbeno učinkovitost glede podnebnih sprememb. Vendar pa se danes nahajamo že v podnebni in okoljski krizi, ki bo skupaj z biodiverzitetno krizo bistveno spremenila pogoje kmetovanja v prihodnjih letih. Zato SN SKP moremo oceniti v smislu, da optimalno prispeva k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje. Zato tudi menimo, da bi morali pričakovani vplivi glede podnebnih sprememb (str. 22 OP) vključevati tudi sinergijske (S) in kratkoročne vplive (Kr), opis pa bi moral vključevati tudi prilagajanje. Sinergijske vplive glede na biodiverzitetnokrizo, kratkoročne pa glede na potrebo po prilagajanju. Iz razlogov, ki so bili že navedeni, menimo, da niti prilagajanje, niti blaženje ni optimalno. Ocenjen bi moral biti prilagoditveni potencial SN SKP na podlagi ocene ranljivosti kmetijskega sektorja, ki bi morala biti predvidoma že narejena, vrednotiti pa bi se potem moralo, koliko SN SKP ta potencial uresničuje. Glede blaženja pa, kot je bilo že navedeno, bi bilo potrebno ovrednotiti, kolikšno zmanjšanje glede na potrebno 1% zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2030 bo prispeval SN SKP. Od doseganja tega % bi se potem lahko vrednotilo blaženje. IZDELOVALCI OP: Kot je navedeno v OP je bila za oceno vpliva SN SKP na izbrani cilj pregledana veljavna zakonodaja in evropska priporočila s

		področja kmetijstva. Nedvomno gre za področje, ki se hitro razvija. Na strani 22 so dodani predlagani vplivi in navedba prilagajanja.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na Dodatek za presojo vplivov na varovana območja	V samem dokumentu ni nikjer omenjena povezava med visoko biodiverziteto in blaženjem klimatskih sprememb. Letos imamo sušo in mokrišča imajo v takšnih vremenskih ekstremih izredno pomemben vpliv na zadrževanje vode v krajini. Prav tako drevesa, žive meje, skupine dreves zmanjšujejo moč vetra, zmanjšujejo vetrno erozijo in nudijo senco v vročini. Prav letošnje poletje se lahko vsak prepriča kako biodiverziteta vpliva na blaženje letošnje suše. V novem predlogu SKP imamo še vedno agromelioracije in osuševanja zemljišč med ukrepi. To je v popolnem nasprotju s potrebami družbe in tudi kmetijstva, ki se mora prilagoditi spremembam klime. Potrebno je ponovno razmisliti kakšni ukrepi se bodo podpirali na podlagi stanja kakršno imamo letošnje poletje. V poglavju 5.2. je pri vseh skupinah habitatnih tipov naveden Nebistven vpliv ali Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Trendi stanja podani v dokumentu navajajo, da je 62 % habitatov v nezadostnem ali slabem stanju, med njimi so habitatni sladkih celinskih voda, habitatni vezani na barja in močvirja. Letos, ko imamo hudo sušo bi se pomena teh habitatov morali zavedati in spremeniti ukrepe SKP, ki jih uničujejo. Ocene vplivov so preveč tolerantne in optimistične glede na kazalce trendov. Če se bodo uporabljali enaki omilitveni ukrepi kot v iztekajočem se obdobju SKP se bo negativni trend nadaljeval in s tem tudi zmanjševala odpornost kmetijstva na klimatske spremembe. V dokumentu ni zaslediti ekoremediacij in podobnih metod uporabe naravnih sistemov/ekosistemov pri omilitvenih ukrepih. Ti ukrepi se največkrat nanašajo na urejanje mejnih pasov (ekotonov) med habitatni in kmetijskimi zemljišči. Tudi mejnih pasov se v dokumentu ne omenja in tudi ne njihovega pomen za kmetijstvo, biodiverziteto in pri blaženju klimatskih sprememb. Edino v Zakonu o vodah je predpisan varstveni pas ob vodotokih. Varstveni pasovi ob celinskih vodah so izrednega pomena za varovanje vode, samočistilne

		sposobnosti, biodiverziteto in blaženje klimatskih sprememb. Nikjer niso omenjene ekosistemske usluge in njihova povezava z biodiverziteto. Ena najpomembnejših ekosistemskih uslug biodiverzitete je blaženje klimatskih sprememb, ki ima zelo velik pomen v kmetijstvu. IZDELOVALCI OP: Povezava med biotsko raznovrstnostjo in podnebnimi spremembami je omenjena v poglavju 4.7.1 OP. Vsaka agromelioracija, komasacija ipd. ima zelo podrobno opisane postopke presoje in dovoljevanja. Nobena ne more biti izvedena pred podrobne strokovne presoje vseh relevantnih mnenjedajalcev. Ekoremediacije niso omenjene s tem imenom, vendar načrt predvideva in spodbuja številne ukrepe, ki se lahko štejejo kot ekoremediacijski: ohranjanje in zasajanje novih mejic in suhozidov, ohranjanje neobdelanih kmetijskih površin, ohranjanje neobdelanih pasov ob vodotokih. Kot ste že sami omenili so varstveni pasovi ob vodotokih predpisani v Zakonu o vodah. SN ta zakon upošteva in se mu prilagaja. Podvajanje zahtev zato ni potrebno.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na OP – vrednotenje vpliva na zdravje glede varne hrane OC Prebivalstvo in zdravje ljudi – zdrava hrana: Zmanjšati vplive prekomerno onesnaženih tal na zdravje ljudi: pri vrednotenju vpliva na zdravje bi se moral bolje upoštevati trajnostni vidik – ne gre samo za vpliv iz kontaminiranih tal, temveč tudi za vrednotenje samooskrbe in zagotavljanja zdrave hrane za ljudi v skladu s prehranskimi priporočili (priporočila WHO, Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025). OP se ne more ogradiati od vrednotenja usmeritev kmetijstva v pridelavo ustrezne vrste hrane (ustrezno razmerje in poraba kmetijskih površin za pridelavo rastlinske hrane za ljudi in za živali) – sodelujoči strokovnjak za zdravje bi moral vrednotiti ustreznost usmeritev glede na potrebe po zdravi hrani.	Ocena naj se dopolni z upoštevanjem glede na opozorila iz pripomb na Prilogo 5 OC Prebivalstvo in zdravje ljudi. IZDELOVALCI OP: V sklopu javne razgrnitve in javne obravnave OP in SN je bilo večkrat povedano, da se samooskrba s hrano v OP ni vrednotila, ker že sam načrt stremi k temu, da bi bilo čim več hrena, pridelane v Sloveniji, namenjene domačemu potrošniku. Katera vrsta hrane se bo pridelovala v Sloveniji pa menimo, da ni stvar okoljske presoje, temveč strateška (tudi politična) odločitev, ki je ne more narekovati okoljsko poročilo. Vrsta pridelane hrane je odvisna od potreb kmetijskega sektorja in verjamemo, da SN to ustrezno naslavlja.
Umanotera, Slovenska fundacija	Pripombe na OP in dodatek za presojo sprejemljivosti	Ukrepi za podporo integrirani pridelavi so v Okoljskem poročilu v sklopu vseh podintervencij znotraj IRP18 z celotnega okoljskega vidika ocenjeni z

za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	IRP 18: A.18 – A22: Ocena intervencij za integrirano pridelavo	ocenjeni z + Vpliv izvedbe intervencije je potencialno pozitiven za izbrani cilj, z vidika naravovarstva (v dodatku) pa z -/+, kar pomeni da je vpliv izvedbe intervencije je lahko pozitiven ali negativen za izbrani cilj, kar je odvisno od prostorske umestitve in načina izvedbe. Po OP gre pri IP za uravnoteženo izvajanje agrotehničnih ukrepov, ob skladnem upoštevanju gospodarskih, ekoloških in toksikoloških dejavnikov pri pridelavi. Mnenje: Integrirana pridelava je bilo v obdobju 2007-2013 mišljena le kot prehodno stopnja oz. spodbuda k okoljsko nadstandardnim praksam (npr. ekološko kmetijstvo), kar pa se je prelevilo v pragmatično izkoriščanje povišanih subvencij ob nadaljevanju (sicer manjše) uporabe FFS in umetnih gnojil ter ob hkratnem promoviranju pridelkov med potrošniki kot "skoraj enako kot ekološko". Medtem so splošni standard celotne kmetijske pridelave dvignili in IP v obdobju 2014-2020 ni bila več vključene v podporne sheme. Tudi zdaj integrirana pridelava ne izkazuje zadostno višjih standardov v primerjavi z konvencionalno, da bi upravičila dodatna sredstva SKP, na drugi strani pa zaradi njene vključitve pomembno zmanjšujejo sredstva, ki bi se jih lahko namenilo preko višjih subvencij za resnično okoljsko nadstandardno pridelavo (npr. ekološko kmetijstvo). Prav tako se zmanjšuje motiv pridelovalcev za prehod v ekološko kmetijstvo, povečuje se možnost zavajanja kupcev pri njihovi želji za okoljsko prijazni potrošnji... Predlog novega omilitvenega ukrepa: - Razlika med višino sredstev za podporo IP in okoljsko nadstandardnim načinom pridelave oz. vzreje naj se določi v taki višini, da bo ustrezno nagradila višje okoljske standarde in kakovost pri ekološki pridelavi in drugih primerljivih kmetijskih praksah; - V promocijsko-tržnih aktivnostih za kmetijsko pridelavo in izdelke, ki bodo podprti s strani SN SKP naj se postavi zahteva, da potrošnikov preko njih ni dovoljeno posredno ali neposredno zavajati, da so standardi pridelave primerljivi z pridelavo pri praksah z višjimi okoljskimi in drugimi standardi (npr. pri ekološki pridelavi in drugih primerljivih kmetijskih praksah); IZDELOVALCI OP: Navedena pripomba se v svojem bistvu ne nanaša na OP, temveč na vsebine SN. Po zadnjih dopolnitvah je bila v SN dodana nova

		intervencija IRP39 Podpora za dejavnosti informiranja in promocije proizvodov iz shem kakovosti, ki vsebinsko pokriva predlagane omilitvene ukrepe.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na OP in dodatek za presojo sprejemljivosti IRP19: Ekološko kmetovanje	Splošno mnenje: Stališča in ocena OP o značilnostih, pomenu ter prednostih oz. slabostih ekološkega kmetijstva so neprepričljiva, nasprotujoča in navajajo škodljiva priporočila oz. predloge omilitvenih ukrepov. Ta so v veliki meri v nasprotju z mnenji in priporočili Strategije EU Od vil do vilic in Akcijskega programa EU za EK do leta 2030 ter spodkopavajo doseganje v njih zapisanih ciljev za Slovenijo. Obrazložitev mnenja: OP sicer prepoznava okoljske prednosti EK (npr. manjša poraba FFS), ohranjanje virov pitne vode, rodovitnosti tal, kulturne kmetijske krajine, ... a zaradi dejstva, da zahteve ekološkega kmetijstva ne omejujejo rabe (časovno in po številu rab na leto), kar je poleg omejenega gnojenja ključno za dolgoročno ohranjanje biotske pestrosti, po mnenju OP mečejo zadosti slabo luč, da se na (za)varovanih območjih namesto tega priporoča druga naravovarstvene ukrepe namesto EK. Kot negativen vidik ekološkega kmetijstva se to dopolnjuje z navajanjem dejstva, da je za enako količino proizvoda potreben večji obseg površin in da se za povečanje obsega pridelovalnih površin te lahko širijo tudi na sonaravne ali naravovarstveno pomembne površine (npr. preoravanje trajnih travinj). A na str. 72 OP je navedeno, da se je delež travinja na območjih Natura 2000, v obdobju 2009-2020 zmanjšal za 5,57 %, kot največja grožnja in pritisk na te habitate pa je bilo prepoznano zaraščanje kmetijske krajine, gnojenje z živinskimi gnojili in prepašenost. Torej EK ni bila oz. je največja grožnja. Predvsem pa se glede na prejšnji PRP se po novem ukinja izjema za preoravanje trajnega travinja (OOTT), ki je v preteklem planskem obdobju veljala za ekološke kmetije in za mlade kmete. V SV 2023 – 2027 je uveden DKOP 9 – prepoved spreminjanja ali preoravanja vseh trajnih travinj na območju, ki je določeno kot okoljsko občutljivo na Natura 2000. To izključuje glavni vzrok za negativno naravovarstveno oceno EK, a ga OP pri navedbi omilitvenih ne upošteva. Nadalje se prav na str. 80-81 OP navaja, da je ekološko

		kmetovanje oblika, ki je zelo pozitivna s stališča ohranjanja kvalitetnih habitatov za ptice. Enako je na st. 82 mnenje glede vpliva EK na metulje, podobno pa tudi pri nekaterih drugih živalih. OP tudi navaja, da SN 2023 – 2027 daje velik pomen razvoju ekološkega kmetijstva, kar ob pridelavi visoko kakovostne in varne hrane pomeni trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri ter uveljavljanje načela dobrobiti živali. OP tudi navaja možno "grožnjo", češ da je ekološko kmetovanje lahko tudi intenzivno kmetovanje, kar na naravovarstveno pomembnih območjih ni nujno ustrezno in ne pripomore k doseganju naravovarstvenih ciljev. Ob tem pa na str. 84 navaja, da „je spodbujanje ekološkega kmetovanja (IRP4, IRP10, IRP11, IRP19) lahko priložnost za zavarovana območja. Sploh IRP11 je namenjena javnim zavodom, ki lahko preko tega instrumenta spodbujajo ohranjanje in vodijo kmetijske dejavnosti na zavarovanih območjih. Ekološko kmetijstvo je oblika kmetovanja, kjer se celostno dopolnjujeta rastlinska pridelava in reja živali in s tem sledenje naravnim metodam in kroženju snovi v naravi." Zaključek mnenj: Predlagani omilitveni ukrep, da se kalkulacije plačil oblikujejo tako, da se kmetu na naravovarstvenih površinah bolj splača vključevati v naravovarstveno koristne intervencije kot v ekološko kmetovanje, so glede na številne okoljske, zdravstvene in tudi ekonomske prednosti EK, ki jih prepozna tudi Strategija EU od vil do vilic, napačni in zelo škodljivi. Prav tako ima EK številne prednosti tudi za biotsko raznovrstnost, določene pomanjkljivosti iz obdobja 2014-2020 pa so bile za novo obdobje odpravljene. Drži, kot navaja OP, da glede ekološkega kmetovanja ni omejitev glede izvajanja na naravovarstvenih površinah. Načeloma se lahko celo kombinira s HAB, MET. Vendar je v tem primeru plačilo za naravovarstvene intervencije nižje (saj so nekatere prakse že plačane v ekološkem kmetovanju), upravičenec pa se praviloma pri vstopu v intervencijo vedno odloča, katera intervencija bo imela

		zanj večji finančni učinek, saj je vpis v večino intervencij prostovoljen. Edina intervencija, ki je v SN 2023-2027 vezana na obvezne režime, so plačila Natura 2000. Predlog spremembe oz. dopolnitve omilitvenih ukrepov: Glede na številne okoljske, zdravstvene, naravovarstvene prednosti EK, ki jih prepoznava tudi Strategija EU od vil do vilic ter glede na umik dovoljenja za naravovarstveno sporne prakse za ekološke kmete na travinjah, z namenom nadgrajevanja ukrepov za spodbujanje varovanja narave predlagamo, da se kalkulacije plačil oblikujejo tako, da se kmetovalcem na naravovarstvenih površinah izrazito splača vključevati združeno v intervencije tako za ekološko kmetovanje kot tudi v naravovarstveno koristne intervencije. IZDELOVALCI OP: V luči podanih pripomb je bila intervencija dodatno preučena in preverjena po javni razgrnitvi. Intervencija in omilitveni ukrep sta bila usklajena z MOP in ZRSVN. Omilitveni ukrep ostaja v OP v predlagani obliki.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Predlog na Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja Str. 63: Natura 2000	OP navaja, da so v času priprave Okoljskega poročila in Dodatka že bili znani prvi odzivi EK na osnutek Strateškega načrta, ki je predmet presoje. V zvezi s to intervencijo EK Slovenijo sprašuje, ali je ocenjena površina 1.200 ha na kateri naj bi se intervencija izvajala dovoljšna. Glede na to, da je bila ocena 1.200 ha dana na podlagi preliminarних podatkov in ocen v zvezi s tem OP predlaga naslednji omilitvene ukrep: Določitev površin na katerih je potrebno izvajati intervencijo Natura 2000 plačila mora temeljiti na dejanskih potrebah, ne ozirajoč se na ocenjeno vrednost 1.200 ha. Mnenje: Omenjena dikcija "dejanskih potreb" pa postavlja vprašanje, kdo bo to določal in kaj se bo zgodilo, če bodo te dejanske potrebe znatno presegle. Predlog spremembe oz. dopolnitve omilitvenih ukrepov: Določitev površin na katerih je potrebno izvajati intervencijo Natura 2000 plačila mora temeljiti na dejanskih potrebah, ne ozirajoč se na ocenjeno vrednost 1.200 ha, te potrebe pa se ponovno oceni in zapiše v opis intervencije že pred oddajo končne verzije SN SKP napram EK. V postopek ocene dejanskih potreb se kot enakovredni partner vključi organ za naravovarstvo (MOP oz. ZRSVN).

		IZDELOPVALCI OP: Intervencija in omilitveni ukrep sta bila med in po javni razgrnitvi okoljskega poročila ponovno preučena in usklajena z ZRSVN. Omilitveni ukrep ostaja v OP v predlagani obliki.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov na varovana območja Predstavitev intervencij potencialnim prijaviteljem (npr. str. 82 v Dodatku)	OP glede na izkušnje preteklega obdobja ugotavlja, da bo uspešnost vseh intervencij, ki prispevajo k ohranjanju biotske pestrosti, v veliki meri odvisna od dobre predstavitev intervencij potencialnim prijaviteljem. SN 2023 – 2027 na tem področju predvideva intervenciji IRP30 (Podpora za projekte EIP ter razvojna partnerstva raziskovalnih institucij) in IRP31 (Izmenjava znanja in prenos informacij kmetovalcem in lastnikom gozdov ter usposabljanje svetovalcev). Predvsem slednja se je v praksi izkazala kot ključna pri zagotavljanju uspešnosti vključevanja in izvajanja intervencij, ki vzdržujejo kmetijske površine, ki prispevajo o ohranjanju biotske pestrosti. Ravno nerazumevanje in neseznanjenost s temi operacijami, npr. KOPOP so deležniki navedli kot razlog, da se vanje niso vključili v večjem obsegu. Poleg usposabljanja svetovalcev bi bilo treba razmisliti o neposrednem prenosu strokovnega znanja od strokovnjakov s področja naravovarstvenih znanosti na končne upravičence. To bi se lahko doseglo s ciljnim zaposlovanjem v organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, ali v organizacijah, pristojnih za neposredno svetovanje kmetom. Predlagan omilitveni ukrep: Pri izvajanju ukrepa Svetovanje in prenos znanja potrebno sistemsko urediti sodelovanje JSKS in naravovarstvene službe ter zagotoviti ustrezno/zadostno promocijo in izobraževanje o ukrepih SN, ki prispevajo k naravovarstvenim ciljem. Mnenje: Z navedenim stanjem oz. razlogi se strinjamo, le deloma pa tudi z predlaganimi rešitvami skozi omilitveni ukrep, saj je pomenijo zadostne spremembe struktur in postopkov, ki so pripeljalo do sedanjega stanja slabe uporabe KOPOP in SOPOP intervencij za naravovarstvene in okoljske cilje. Predlog spremembe oz. dopolnitve omilitvenih ukrepov: Pri izvajanju ukrepa Svetovanje in prenos znanja je potrebno sistemsko urediti sodelovanje med kmetijskimi svetovalci in naravovarstvene službe,

		pri čemer svetovalci niso nujno le iz vrst JSKS, ampak tudi ustrezno svetovalno usposobljeni strokovnjaki iz vrst drugih akterjev za okolju in naravi prijazno kmetovanje (npr. NVO za ekološko kmetijstvo, univerza, ...). Zagotoviti je potrebno tudi ustrezno/zadostno promocijo in izobraževanje o ukrepih SN, ki prispevajo k naravovarstvenim ciljem, ki ga izvajajo dokazno strokovni in motivirani strokovnjaki, tudi iz vrst akterjev za okolju in naravi prijazno kmetovanje (npr. NVO za ekološko kmetijstvo, univerza, ...). IZDELOVALCI OP: Intervencija in OU sta bila po javni razgrnitvi okoljskega poročila ponovno preučena in usklajena z ZRSVN. Omilitveni ukrep za IRP32 je bil nekoliko spremenjen in se sedaj glasi: »Pri izvajanju ukrepa Svetovanje in prenos znanja je potrebno zagotoviti usposabljanja svetovalcev s strani naravovarstvene stroke, prenos strokovnega znanja s sodelovanjem strokovnjakov s področja naravovarstvene stroke na končne upravičence (kmete), ter zagotoviti ustrezno/zadostno promocijo in izobraževanje o ukrepih SN, ki prispevajo k naravovarstvenim ciljem.«
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Pripombe na OP in Dodatek za presojo sprejemljivosti Intervencije, načrtovane z namenom ohranjanja in izkoriščanjem travinja (IRP1, INP3-INP6)	Okoljsko poročilo zato navaja, da so intervencije, načrtovane z namenom ohranjanja in izkoriščanjem travinja (IRP1, INP3-INP6), namenjene spodbujanju obdelanosti kmetijskih površin na površinah OMD preko nadomestil za izpad dohodka (npr. gorska območja). Prevladujoč travniški svet lahko izkoristijo travojede živali oziroma je potrebno takšne površine obdelati ročno ali s prilagojeno mehanizacijo. Predlagane intervencije so po mnenju OP zato pozitivne predvsem s stališča preprečevanja zaraščanja površin. Mnenje: Živinoreja je tudi v Sloveniji eden od glavnih virov emisij toplogrednih plinov (6-7%) in amonijaka (kar 66% ob upoštevanju živalskega gnojila za rastlinsko pridelavo). Ob tem je vse večji trend k zmanjšani porabi mesa, znatni delež mesa za domačo porabo prihaja iz uvoza, slovensko, ki se podpira z intervencijami SKP, pa gre v izvoz. Dejstvo je, da da med živinorejskimi kmetijami prevladujejo kmetije na OMD, kjer podpore iz SKP pripomorejo k ohranjanju oz. preprečevanju zaraščanja površin. A OP izpostavlja samo kmetije na OMD, čeprav gre zlasti pri govedu za veliko število živali tudi v nižinskem svetu (Pomurje, Podravje,

		Ljubljanska kotlina, ..), ki bodo deležni podpor, s čimer se podpira podnebno in okoljsko, posledično pa tudi naravovarstveno negativna proizvodnja na območjih, ki bi jih bilo treba v večji meri nameniti sonaravni rastlinski pridelavi za ljudi. Pri tem imajo prav kmetijska gospodarstva z govedom na omenjenih nižinskih območjih tudi največji število živali na gospodarstvo (med 19 in 21 glav). Ob tem smo mnenja, da je obdobje 3 let po katerem se bo naredila natančna analiza ukrepov INP3 – INP6 odločno predolga. Tako celoten seštevek od začetka izvajanja ukrepov, preko 3 let "testnega" izvajanja, trajanje izvedbe analize in trajanje priprave morebitnih sprememb pomeni celotno trajanje najmanj 5 let, kar je enako trajanju novega obdobja SKP. To onemogoča dejansko izvedbo sprememb v ukrepih, kaj šele njihovo umaknitev oz. zamenjavo. Ob tem bi bilo možno za hitrejšo analizo primernosti teh ukrepov uporabiti potencial EIP projektov, ki lahko zaradi svoje narave hitreje in ciljno naravnano dajo ustrezne rezultate in zaključke glede ohranitve, spremembe ali umika omenjenih ukrepov. Predlog spremembe oz. dopolnitve omilitvenih ukrepov: - preko sistema točkovanja vlog in/ali absolutne oz. relativne višine podpore naj se zagotovi, da se ukrepi prednostno namenijo za kmetije, ki so dejansko na OMD ter ki so usmerjen v ekološko živinorejo; - Po največ 2-letnem izvajanju ukrepov naj se naredi natančna analiza izvajanja teh ukrepov ter vrednoti njihov učinek na obseg proizvodnje ter vplive na naravo. Ob tem naj se ustrezno število EIP projektov usmeri v ugotavljanje rezultatov za okolje in biotsko raznovrstnost V kolikor se na podlagi omenjene analize oz. EIP projektov nedvomno ugotovijo negativni vplivi je treba nadaljnje izvajanje ukrepov prilagoditi na način, da bodo škodljivi vplivi zmanjšani ali pa se intervencije prenehajo izvajati. IZDELOVALCI OP: Intervencija in OU sta bila po javni razgrnitvi okoljskega poročila ponovno preučena in usklajena z ZRSVN. Omilitveni ukrep za vezane dohodkovne podpore (za rejo drobnice, rejo govedi, mleko v

		gorskih območjih, rejo krav dojlil in beljakovinske rastline) ni posebej dodan v SN, ker se bo izvajal preko 139. in 140. člena Uredbe o SN, ki opredeljujeta vrednotenje SN. Namen intervencij INP3 - INP7 je dohodkovna podpora za ohranitev sektorja (ne intenziviranje!), ker so izbrani sektorji dokazano sektorji v težavah. Hkrati so podprti sektorji s svojimi zahtevami ali pa s kombinacijo drugih intervencij (Npr. naložbe) ciljno usmerjeni v dvigovanje konkurenčnosti, kakovosti in trajnostnosti.. Pri omenjenih podporah je predvideno razločevanje v podpori na enoto, ki posredno upoštevajo predlog omilitvenega ukrepa, in sicer je večje plačilo na enoto namenjeno reji govedi, katere nosilec je vključen v shemo Izbrana kakovost oz reji govedi, ki je vključeno v ekološko rejo, pri kravah dojliljah bo večja podpora na enoto za krave , ki se nahajajo na OMD območjih in pri prireji mleka se bo za ekološke kmete upoštevala nižja nacionalna povprečna mlečnost, sicer pa se podpora za mleko izvaja le ne gorskih območjih.
Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj, koordinator mreže NVO Plan B za Slovenijo. V imenu delovne skupine za ekološko kmetijstvo in samooskrbo	Ostalo	- Kulturna dediščina (str. 81): ni navedena oznaka ocene; - med viri ni Podnebnega ogledala Zvezek 4 kmetijstvo (2021), lahko pa bi že tudi zvezek Podnebno ogledalo Zvezek 4 (2022) IZDELOVALCI OP: Pripomba je upoštevana, dodan je vir Podnebno ogledalo Kmetijstvo 2021. Ocena glede vpliva na kulturno dediščino je podana opisno.
Naša Dežela	Od širše javnosti se pričakujejo dopolnitve/pripombe/predlogi glede predlaganega SN SKP 2023-2027 in pripadajočega Okoljskega poročila pri čemer pa pristojne strokovne službe niso podale v razpravo nobenih osnutkov ukrepov po področjih, razreza financ ali karkoli konkretnega s čemer bi lahko širša javnost operirala. Sam SN SKP ter OP sta zapisana zelo splošno zato je zelo težko konkretizirati dopolnitve. Tako se prva kritika	IZDELOVALCI OP: Pripombe se vsebinsko nanašajo pretežno na Strateški načrt ali na vsebine, ki presegajo okvir okoljskega poročila. Pripombe so podane v obliki mnenja in priporočil.

	nanaša na vse strokovne službe, od katerih smo pričakovali podrobno razdelan dokument na katerega bi lahko podali konkretne dopolnitve. V sled tega posredujemo le nekaj splošnih opomb: a) Glede na podatke ARSO (2021) imamo v Sloveniji na skoraj 38 % površine Naturo 2000, 13,19% zavarovanih območij ter 66 % ozemlja predstavljajo ekološko pomembna območja, poleg omenjenih je potrebno upoštevati še območja, ki imajo status naravne vrednote ter vodovarstvena območja. Dodatno je še nekaj ozemlja predlaganega za zavarovanje. V sled tega ter novih smernic bo, če bo predlog sprejet prepoved uporabe FFS na več kot polovici ozemlja Slovenije. Osnovna težava so v preteklosti določena vsa prej naštetá zavarovana območja izvzemši vodovarstvenih območij, ki ščitijo osnovno surovino za preživetje. Potrebno bi bilo ponovno »in-situ« določanje vseh zavarovanih območij, ki bi smiselno ščitile biotsko raznovrstnost Slovenije ter na podlagi tega osnovati omejitve v kmetijstvu. Tistim, kmetijam, ki bi po celoviti prenovi določbe zavarovanih območij onemogočijo delovanje je potrebno zagotoviti zagonska sredstva za prestrukturiranje ali morebiti zamenjavo zemljišč iz Sklada kmetijskih zemljišč. b) V Sloveniji prevladujejo majhne družinske kmetije, ki varujejo naravo in skrbijo za ohranjanje biodiverzitete. Povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v Sloveniji glede na površino kmetijskih zemljišč v uporabi je po podatkih Statistične urada Slovenije 6,9 ha (za leto 2020). Zato je nujno razmejiti kmetijstvo na velike in majhne družinske kmetije ter temu prilagoditi razdelitev sredstev, prilagoditi razpise, ipd. Brez podpore majhnim družinskim kmetijam sledi propad podeželja, zaraščanje površin, ter prodaja kakovostnih kmetijskih zemljišč velikim korporacijam,	

	katerih namen vsekakor ni ohranjanje narave in razvoj podeželja temveč še intenzivnejše kmetovanje. c) Potrebna je ureditev prijavljanja na razpise s strani velikih predelovalnih kmetij/podjetij. Potrebno je dodati v razpisne pogoje, da lahko kandidirajo za sredstva v kolikor dokazujejo vsaj 80% odkup domačih surovin. Sedaj tovrstna podjetja poberejo denar in zemljišča s katerimi slabo gospodarijo, surovine za potrebe predelovanja pa uvažajo iz tujine. Potrebno je razmišljati tudi o zgornji omejitvi površin s katerimi še lahko kandidiraš na razpisih, ter urediti nadzor, saj že sedaj veliki predelovalci drobijo svoja podjetja/kmetije, da lahko kandidirajo na razpisih. č) Pri raznih razpisih dokazovanje ekonomskega stanja prinese 30% točk, kar onemogoča majhnim kmetijam, da sploh kandidirajo na tovrstnih razpisih, saj ne morejo konkurirati velikim kmetijskim gospodarstvom omenjenim v točki c. e) Delovanje Sklada kmetijskih zemljišč bi moralo biti bolj fleksibilno ter transparentno. Zavzemati bi se morali za komasacijo zemljišč, ter smotrno urejati oddajo zemljišč. S trenutnim delovanjem zavirajo razvoj podeželja ter hkrati večajo negativne vplive na okolje zaradi daljšanja razdalj med posameznimi obdelovalnimi površinami. Mladi kmetje/prevzemniki bi morali imeti prednost pri zakupu/nakupu zemljišč. f) Problem združnega sistema, kateremu ni cilj podpora kmetu in podeželju v širšem pomenu marveč le snovanje dobička. Velikokrat delujejo tudi proti kmetu in okolju. V bistvu delujejo le kot še en od posrednikov v vrednotni verigi in posledično le višajo cene določenih surovin, ki so esencialne za kmete. g) Inovacije v kmetijstvu potrebujejo dodatne spodbude, pri čemer morajo zagotoviti prenos znanja drugim kmetijam ter tako opravičiti pridobljena sredstva.	

	h) Nujni v kmetijstvu sta digitalizacija ter debirokartizacija. Ker se zapisane opombe dotikajo velike večine slovenskih kmetij, vas prosimo za nujen sestanek, kjer bi poskušali najti način, ki bo omogočal razvoj podeželja in seveda ohranjanje družinskih kmetij. K dokumentu dodajamo še dopolnitve, ki so bile že posredovane v preteklosti vendar niso upoštevane v dokumentu, ki del trenutne razprave.	
MOP	Na strani 31 v prvem odstavku dela »Zdravje ljudi«, ki spada k poglavju »2.6 Pomanjkanje podatkov, nejasnosti«, navajate, da vonjave v slovenski zakonodaji niso naslovljene ter da nimamo predpisa, ki bi reguliral emisijo vonjav ali urejal z emisijami vonjav povezano oddaljenost stanovanjskih objektov za rejo živali. V nadaljevanju navajate Uredbo o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13), s čimer se sklicujete na predhodno uredbo. V Uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 -ZVO-2 in 48/22), ki je začela veljati 19. 4. 2022, so določeni ukrepi in postopki za preprečevanje ali zmanjševanje onesnaženosti zraka z vonjem. Upravljavci naprav, ki se uvrščajo v dejavnost s številko 7 »Proizvodnja hrane, piva, tobaka in krme ter kmetijskih proizvodov«, morajo te naprave prilagoditi spremenjenim določbam uredbe, ki se nanašajo na koncentracijo vonja ali na kakovost zunanjega zraka, v 24 mesecih od uveljavitve te uredbe oziroma v 36 mesecih, če potrebujejo gradbeno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Pri izgradnji naprav so prav tako določeni minimalni odmiki za rejo perutnine in prašičerejo od najbližjega obstoječega ali v prostorsko izvedbenem aktu predvidenega stanovanjskega	IZDELOVALCI OP: Pripomba je že bila upoštevana v poglavju 4.9, v poglavju 2.6 pa vsebina očitno še ni bila dopolnjena, tako da smo jo dopolnili sedaj. Vsebina se je izločila in ni več navedena kot opozorilo.

	območja, ob upoštevanju žive mase živali v glavah velike živine. Pri izgradnji klavnicah je treba upoštevati odmik, ki je večji od 350 m od najbližjega obstoječega ali v prostorskem izvedbenem aktu predvidenega stanovanjskega območja. Pri izgradnji naprav za sušenje gnoja ter naprav za sušenje zelene krme mora biti odmik večji od 500 m. Predhodno navedeni odmiki od stanovanjskih območij so lahko tudi manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonj, ali če se odpadni plini, ki povzročajo vonj, obdelujejo v napravi za čiščenje odpadnih plinov. Zmanjšanje minimalnega odmika, pogojeno z zmanjšanjem emisij snovi, ki povzročajo vonj, se določi s pomočjo primerne modela za izračun širjenja vonja.	
LIMNOS d.o.o.	Okoljska komponenta zmanjšanja negativnih vplivov kmetijstva na stanje površinskih in podzemnih voda je zelo pomemben del SKP. Med predlaganimi intervencijami (SC 5; Spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovitega upravljanja naravnih virov, kot so voda) predlagamo umestitev in vzdrževanje grajenih ekosistemov osuševalnih jarkih, ki učinkovito odstranjujejo organske snovi (parameter KPK) ter z njimi povezan amonijak (parameter N-NH3). Podana rešitev odgovarja na izzive Okoljskega poročila, ki so naslovljeni na str. 67-68. Pojasnilo: Grajeni ekosistemi (GE) so v osuševalne jarke umeščene strukture iz naravnih materialov, ki posnemajo močvirsko okolja in njihovo sposobnost čiščenja vode. GE predstavljajo sonaravni in trajnostni pristop, saj delujejo brez uporabe električne energije in strojnih delov ter predstavljajo ekonomsko in ekološko sprejemljivo tehnologijo čiščenja voda in zaščite vodnih virov po vzoru narave. Hkrati	IZDELOVALCI OP: Pripomba glede umestitve in vzdrževanje grajenih ekosistemov, ki učinkovito odstranjujejo organske snovi (parameter KPK), naslavlja Načrt in ni pripomba na OP. Navedena rešitev je verjetno možna in bo preučena v nadaljnjih fazah izvajanja Strateškega načrta.

	nudijo možnost razvoja novih oz. ohranitev že obstoječih habitatov, kar ima velik pomen, saj večja količina rastlin in drugih organizmov omogoča večjo sekvestracijo CO₂ in vgrajevanje dušikovih spojin ter fosforja (hranili) v biomaso. Z njihovo umestitvijo v območje osuševalnih sistemov se prepreči izolacija posameznih vrst in izboljša stanje biotske raznovrstnosti. Njihova umestitev je najprimernejša za živinorejska posestva, njivske površine gnojene z organskimi snovmi (gnojevka...) in druge primere, kjer se pojavlja večje spiranje organskih snovi. Ti sistemi so namenjeni lokacijam z občasno povečanim pretokom in čim manjšim stalnim pretokom. V primeru prevelikega stalnega pretoka lahko hitreje pride do zapolnitve sistema. Več: https://www.limnos.si/projekti/eip-greko/ Zaključek: Predlagamo, da sem med navedbo omilitvenih ukrepov za Vode (str 108), doda: - IRP 18 (umestitev grajenih ekosistemov v osuševalne jarke, za odstranjevanje organske snovi iz površinskih voda)	
GIZ Fitofarmacije	Podajamo pripombe na 2. točko Usmeritve in priporočila po posameznih intervencijah za doseganje okoljskih ciljev Dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja ter Dobro stanje podzemnih voda, ki se glasi: DKOP4: Dolžino varovalnega pasu (odmike) je potrebno uskladiti s 14. členom ZV-1, ki določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah 1. reda zunaj območij naselja najmanj 40 metrov od meje vodnega zemljišča, med drugim tudi zaradi varstva voda ter vodnih in obvodnih ekosistemov.	IZDELOVALCI OP: Omilitveni ukrep glede določbe 14. člena ZV-1 ki določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah 1. reda zunaj območij naselja najmanj 40 metrov od meje vodnega zemljišča, med drugim tudi zaradi varstva voda ter vodnih in obvodnih ekosistemov, se izloči iz OP.

	Opozarjamo, da je v istem zakonu (Zakon o vodah) ki vsebuje priporočilo 40-metrski priobalni pas ob vodotokih 1. reda (14. člen Zakona o vodah) v 65. členu tega istega zakona naveden 15- oz. 5-metrski pas, zato ne vidimo razloga, da bi se kmete dodatno omejevalo s 40-metrskim pasom. Ob tem poudarjamo, da EU določa bistveno manj omejevalni ukrep, in sicer 3-metrski pas. Hkrati ne gre pozabiti, da se ob registraciji FFS določi večji pas, v kolikor je to potrebno iz vidika tveganja za varstvo voda. Upoštevati moramo, da je stanje podzemnih in nadzemnih voda s stališča uporabe FFS dobro in se že dve desetletji ne slabša. Onesnaženja z ostanki FFS se pojavljajo v povprečju na zgolj 4 merilnih mestih od cca. 200. V veliki meri gre za ista merilna mesta, zato predlagamo, da se reši problem na izvoru, torej odpravi onesnaževanje na teh znanih mestih. Stanje podzemnih voda je kljub KOPOP ukrepu ostalo nespremenjeno. Večino AS iz seznama VVO1, ki je bil narejen brez ustrezne pravne podlage oz. predpisanih kriterijev, nikoli nismo zaznali v vodah, so pa bile najdene nedovoljene AS. Glede obojega bi bilo potrebno ukrepanje s strani uradnih institucij. Pri tem ne gre spregledati dejstva, da v več kot desetih letih na seznam ni bila dodana nobena nova AS. Do onesnaženja podzemnih voda prihaja zaradi točkovnega onesnaženja pri ravnanju s FFS na dvorišču kmetije, kar pa se da z upoštevanjem dobre kmetijske prakse v celoti preprečiti. AS oz. FFS, ki ne dosegajo predpisanih standardov, se ne odobrijo, zato ukrep prepovedi uporabe v ničemer ne doprinaša k varovanju voda, ima pa negativne posledice za kmetijsko pridelavo, predvsem za pridelavo koruze. Zato predlagamo umik oz. spremembo ukrepa, in sicer v smeri prepovedi uporaba le tistih FFS, ki so bila na območju NUV ugotovljena v podzemnih oz. površinskih vodah zaporedoma zadnja 3 leta. Ali pa se naj seznam ponovno pregleda tudi s stališča pridelave in iz njega za namene uporabe KOPOP izloči	

	AS, katerih prepoved ima negativne vplive na pridelavo, vključno s pojavom rezistence, hkrati pa dejansko nimajo negativnih vplivov na vode. Bolj podrobno o stanju voda v priloženem dopisu, ki smo ga na pristojne institucije poslali lanskega novembra. Strateški načrt II_pripombe.docx Podpiramo stališče, izraženo na predstavitvi dne 22.7.2022, da so zapisane usmeritve predmet nadaljnjih usklajevanj, katerih rezultat mora biti končni konsenz vseh deležnikov.	
Mag. Stanislav BERGANT	NAVEDBA: Za doseganje ciljev in obvez RS na področju SKP ter drugih mednarodnih sporazumov, je potrebno izvajati takšno kmetijsko politiko, ki bo zagotavljala prehransko varnost ter obstoj kmetij in kmetijskih površin, ob hkratnem upoštevanju trajnostnega ravnanja z naravnimi viri (tla, voda, zrak, gozd) ter zagotavljala prilagoditev ter odpornost kmetijske dejavnosti na podnebne spremembe. PRIPOMBA: Se strinjam! Produktivnost kmetijstva narašča eksponentno. Po nekaterih raziskavah v Nemčiji so v letu 1800 trije kmetje s hrano oskrbeli še enega nekmeta, v letu 1900 je bilo razmerje obrnjeno, v letu 1950 je en kmet s hrano oskrbel 16 nekmetov, v letu 2018 pa kar 160! Tak razvoj prinaša in zahteva korenite družbene spremembe. Nova evropska skupna kmetijska politika ima resno ambicijo v smeri trajnostnega razvoja. Osnovna funkcija kmetijstva »pridelava hrane«, se v Evropi vse bolj podreja »ekosistemskim storitvam« kmetijstva, kar je prav, saj je sedanja smer razvoja nevzdržna ker spreminja krave v »biološke stroje«, polja pa v »kemične obrate«.	IZDELOVALCI OP: Glede ukrepa za IRP7; spravilo s konjsko vprego je morda privlačno v smislu obujanja tradicije. Se strinjamo, da ima spravilo lesa s konjsko vprego za zbitost tal pozitiven vpliv, ker je se le-ta zmanjša na najmanjšo možno raven. Na drugi strani pa je učinkovitost spravila lesa na takšen način bistveno manjša, kot je to z moderno mehanizacijo. Tudi intervencija sama je namenjena nakupu mehanizacije in ne subvencioniranju spravila lesa s konjsko vprego. Glede omilitvenega ukrepa za intervencijo IRP15; navedbo bukve in smreke smo izločili iz vsebine omilitvenega ukrepa. Ukrep se nanaša na vključevanje minoritetnih vrst v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih ujmah.

	Pripombe po posameznih intervencijah: Usmeritve in priporočila po posameznih intervencijah za doseganje okoljskega cilja Trajnostno upravljanje s tlemi, kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev: NAVEDBA: IRP7; Upravičenost do finančnih sredstev intervencije naj se primarno veže na gozdno mehanizacijo, s katero se pomembno zmanjša in omeji nastajanje poškodb in zbitost gozdnih tal, kot npr.: stroji, ki imajo široka kolesa, več koles, gosenične verige s širokimi rebri ali gosenice, polgosenice, mehanizacija na hidrostatski pogon, itd PRIPOMBA: V skandinavskih, pa tudi drugih državah EU, se prakticira in podpira tudi spravilo lesa s konjsko vprego. NAVEDBA: IRP15 (Naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah); V primeru sanacije gozdov po naravnih ujmah je z namenom nadaljevanja uspešnega razvoja gozdov na območjih sanacije potrebno, z namenom povečanja stabilnosti in odpornosti ter izboljšanje (povečanje) biodiverzitete, uvesti tudi sadnjo minoritetnih drevesnih vrst (to je vse drevesne vrste, razen smreke in bukve), nego mladih sestojev v območju sanacije, vzdrževanje zaščitnih sredstev in ograj proti divjadi, ipd. PRIPOMBA: Naravno pomlajevanje plemenitih listavcev in jelke je na območjih jelenjadi onemogočeno, na kar poročilo ne opozarja. Dokler bo v LUN predvideno redno zimsko krmljenje po eni strani in umetna zaščita gozda proti divjadi na drugi strani, je očitno, da številčnost parkljaste divjadi ni vsklajena z nosilnostjo naravnega okolja.	

	Usmeritve, priporočila in omilitveni ukrepi po posameznih intervencijah za doseganje okoljskega cilja Dolgoročno ohranjanje in kjer je mogoče povečanje biotske raznovrstnosti NAVEDBA: - Podrobnejša pravila za definicijo aktivnega kmeta je treba oblikovati tako, da ne bodo izključevala kmetov / kmetijskih gospodarstev, ki izkazujejo pomemben prispevek k varovanju okolja in narave. PRIPOMBA: Se strinjam! Samooskrbne (male, gorske, »neprofesionalne«...) kmetije, 1. so pod ustavnim varstvom (71. člen Ustave RS! »Država skrbi za gospodarski, kulturni in socialni napredek prebivalstva na gorskih in hribovitih območjih«). Bivanje v teh območjih brez kmetovanja izgubi smisel! 2. predstavljajo večino kmetijske krajine v OMD in opravljajo EKO sistemske javne storitve za širšo družbo (negovanje krajine, turizem, bio diverziteta, varstvo narave, zdrava hrana....) 3. dohodek iz kmetijske dejavnosti običajno ne omogoča preživetja kmetije, zato so prisiljene iskati dodatni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti, gozda, zaposlitve izven kmetije....subvencije so pogosto odločilen motivacijski faktor kmetovanja 4. interes za nakup/najem kmetijske površine je majhen, kmetije se v večini primerov ne da združevati, oz. ne da povečevati KZU, prenehanje kmetovanja vodi v zaraščanje in v trajno izgubo kmetijske zemlje 5. tehnologija spravila travinja za travojede živali se je dobro prilagodila strmim terenom (gorske kosilnice, gorski traktorji...), najstrmejše/odmaknjene površine živali popasejo, hrana vzrejenih živali iz teh območij je kakovostnejša.	

	6. so zaradi razpršenosti dohodka in prostora bolj trdožive, in v primeru hujših izrednih razmer sposobne prej kot veliki sistemi zagotoviti osnovno oskrbo prebivalstva s hrano Usmeritve in priporočila po posameznih intervencijah za doseganje okoljskega cilja Celostno ohranjanje kulturne dediščine ter Ohranjanje izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni ter kakovostne krajinske slike: NAVEDBA: - INP3, INP4 in INP5; ima potencialno zelo velik vpliv na ohranjanje kulturne krajine. Ohranjanje tradicionalne reje in avtohtonih pasem, izkoriščanje prednost travinja preprečevanje zaraščanje, kar neposredno pozitivno vpliva na ohranjanje kulturne krajine in oziroma kulturne dediščine. Tradicionalni način kmetovanja posredno vpliva tudi na ohranjanje običajev oziroma na ohranjanje nesnovne kulturne. Intervencija se izvaja po celotni Sloveniji, vključno z gorskimi območji in izjemnimi krajinami. PRIPOMBA: Se strinjam! Poročilo popolnoma spregleda dramatičen negativen vpliv zveri na krajino in podeželje! Problemi podeželja, povezani s hitro rastočima populacijama medvedov in volkov, v letošnjem letu samo še eksplozivno naraščajo. Zaradi zveri se v ozadju odvijajo tihi procesi umiranja kmetij iz obrobne podeželja in na hribovitih/gorskih območjih, posledično pa se dogaja zaskrbljujoča izguba kulturne kmetijske krajine, biotske raznovrstnosti in poseljenosti. Ogrožanje tradicionalnega načina kmetovanja izredno negativno vpliva na motivacijo kmetovanja mladih kmetov. POLITIKA ZELENEGA KMETIJSTVA in POLITIKA STROGE ZAŠČITE ZVERI STA SI V DIAMETRALNEM NASPROTJU!	

	NAVEDBA: IRP18, IRP19, INP8, IRP20 in IRP21 podpirajo kmetijstvo v njegovi okoljski funkciji in nadstandardnih sonaravnih kmetijskih praks, ki so usmerjene v ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajine. Posegi predstavljajo varovanje in obnovo prostora. Imajo pozitivne učinke na celostno ohranjanje kulturne dediščine, predvsem na ohranjanje, obnovo kulturne krajine, bistveno pozitivno pripomorejo k ohranjanju Okoljsko poročilo za Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 za Slovenijo - povzetek 9 podeželja in prepoznavne krajinske slike. Smiselno naj se uporabljajo na celotnem območju Republike Slovenije, predvsem pa na območjih, kjer stanje ohranjenosti vrst in habitatnih tipov ni ugodno. PRIPOMBA: Premalo se povdarjajo ugodni učinki Ekološkega kmetovanja na naravo, okolje in zdravje ljudi.	
Sindikat kmetov Slovenije	Klub dejstvu, da je splošna ocena pripravljavcev okoljskega poročila prepoznana kot pozitivna k vplivu na okolje motamo izpostaviti dejstvo, da bi pričakovali ocenjevalca z večjo širino. Iz obsežnega dokumenta je razvidno nepoznavanje kmetijskega izrazoslovja, pridelovalnih praks (agronomskih) in sistemov reje (zootehničnih). Razberemo lahko tudi, da ne razumejo sinergije med ukrepi (NP, SOPO, KOPOP in EK), oziroma dejansko ne poznajo razmerji med posameznimi ukrepi in njihovo izvedbo v praksi. Kot omilitvene ukrepe ne predlagajo praktičnih rešitev, temveč nove in nove obveznosti, ki časovno ali finančno po nepotrebnem obremenjujejo kmete. Predlogi pa so v večini primerov vezani na izvajanje praks iz kroga njihovih poslovnih dejavnosti. Ob predpostavki zapisov v okoljskem poročilu, ki za kmete nalagajo le dodatne nepotrebne in neutemeljene obveznosti, nekaterim organizacijam pa omogočajo dostop do dodatnih sredstev in ugodnosti lahko ugotovimo, da je okoljsko poročilo	IZDELOVALCI OP: Omilitveni ukrepi v večini primerov izhajajo iz usklajevanja z nosilci urejanja prostora (Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo narave, Direkcija RS za vode, itd.) Večina ukrepov je zapisanih kot usmeritve, katerih namen ni dodatno finančno obremenjevati kmetov temveč zmanjšanje vplivov na okolje in naravo. Noben od predpisanih omilitvenih ukrepov ali predlaganih usmeritev ni vezanih na poslovanje podjetja izdelovalca OP, saj dodatne presoje vplivov na okolje (katere s trenutno zakonodajo niso že predvidene) niso določene v nobenem od omilitvenih ukrepov. OP ne predvideva nobenih novih obveznosti s strani pridobivanja naravovarstvenih soglasij in dovoljenj. Nasprotno – zagovarja nadaljevanje obstoječih praks, kar naj bi predstavljalo kontinuiteto in predvidljivost za kmete. Za pripravo OP so bili izbrani okoljski cilji in kazalniki, ki so bili usklajeni z MOP. V skladu z obojim je bil SN presojan. OP ne presoja obseg

	močno kontaminirano s strani naravovarstvenih NVO. Slednje postavlja pod vprašaj določene dele okoljskega poročila, saj prinaša korist le posameznim subjektom. Nikjer v okoljskem poročilu ni narejene analize vpliva divjadi in zveri na kmetijsko krajino in kmetovanje, kar bi pričakovali v okoljskem poročilu. Tako z vidika prehrane divjadi na kmetijskih površinah, širjenja zajedavcev ter objedanja gozdov. Po drugi strani zveri pomembno vplivajo na način kmetovanja in prenehanje živinoreje na določenih območjih. Ravno tako ne zajema podatkov kako bodo dodatne zahteve predlagane v okoljskem poročilu vplivale na prihodke kmetov in za koliko se bo zmanjšalo število kmetij zaradi dodatnih zahtev. Pripombe na posamezne dikcije: Opozarjajo da se proizvodno vezano plačilo za beljakovinske rastline, ne priznava na območjih, kjer so tla bogata z organsko snovjo – mišljena so bila šotišč, katera je potrebno opredeliti. Omenjena je dikcija »uporaba fitofarmaceutskih sredstev mora upoštevati puferske sposobnosti tal«. Iz katere podlage in zakonodaje je to izpeljano?, predlagamo črtanje, saj nima veze z uporabo FFS. (izkazuje nepoznavanje ali iskanje poslovnega interesa pripravljavca poročila) Večkrat je umeščena dikcija »Za vsak poseg v okolje, mora biti skladno s predpisom, ki ureja posege v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, izvedena presoja vplivov na okolje oziroma predhodni postopek presoje, če so preseženi pragovi, določeni v prilogi tega predpisa, ki ureja posege v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje« izražanje in iskanje lastnih poslovnih interesov poslovnih	povečanja/pomanjšanja prihodkov kmetij ali pripravlja projekcije o obsegu števila kmetij. Čezmejni vpliv se ocenjuje glede na okoljske cilje in kazalnike, torej ali bi SN potencialno, zaradi predlaganih intervencij, lahko imel vpliv na katero izmed okoljskih sestavin v sosednjih državah ali ne. Definicija kmeta je zapisana v najnovejši verziji SN 2023 – 2027 SKP in je usklajena z vsemi deležniki, predvsem z ZRSVN, ki je imela v postopku pridobivanja mnenja o ustreznosti okoljskega poročila ter primernosti za javno razgrnitev največ pripomb na definicijo kmeta. Slednja je bila z ZRSVN intenzivno usklajevana. Analize vpliva divjadi in velikih zveri na kmetijsko krajino in kmetovanje v okoljskem poročilu res ni narejene. Tudi sicer nismo seznanjeni s podatki o tem, če je na državni ravni narejena ta analiza (tu ne govorimo o škodi, ki jo povzroča divjad). Trajnostno upravljanje gozdnega in kmetijskega prostora pomeni stalno prilagajanje dejavnosti kmetijstva prisotnosti divjadi in velikih zveri ter obratno (odstreli). V omilitveni ukrep za intervencije INP3-INP6 smo dodali tudi zapis, da je potrebno izvesti analizo teh intervencij tudi z vidika vpliva na velikih zveri. INP7, pri izvajanju ukrepa proizvodno vezano plačilo za beljakovinske rastline, ki imajo sicer ugoden vpliv na tla, je potrebno ukrep izvajati na način, da se ne izvaja na območjih, kjer so tla glede na Pedološko karto Slovenije v merilu 1:25 000 definirana kot šotna in barjanska tla, V pedološki karti Slovenije v merilu 1:25 000 je se nahaja 60 poligonov pedokartografskih enot 740 (šotna tla nizkega barja, plitva, srednje humificirana), 743 (šotna tla nizkega barja, srednje globoka, srednje humificirana), 745 (šotna tla nizkega barja, srednje globoka, slabo humificirana) in 68 (evtrična rjava tla, na ledenodobnih prodnati in peščenih nasutji rek in rečnih vrščajev, tipična, srednje globoka)

	subjektov je potrebno v celoti brisati, saj prinaša le dodatne stroške za kmete. Omenjena so podrobnejša pravila za definicijo aktivnega kmeta ter kako mora biti aktivni kmet oblikovan. Menimo, da je oblikovanje aktivnega kmeta stvar vseh deležnikov in ne vpliva okoljskih NVO preko okoljskega poročila, zato je potrebno to poglavje brisati. Prepoved napajanja živine v vodotokih. Zahteva je za slovenske razmere neutemeljena in pomeni zmanjševanje paše, saj je to v delih kjer vodotok prečka pašnik zgodovinska praksa. Pri odvzemu vode iz vodotokov za namakanje se predlaga, prepoved odvzema iz vodotoka in gradnja objektov. Predlog je v velikem delu (razen na manjših vodotokih) nesprejemljiv iz administrativnega in okoljskega vidika. Namakanje se izvaja le v delu leta, po končanem namakanju kmet pospravi dele namakalnega sistema in tako je narava vrnjena v prvotno stanje, betoniranje zajemališč vode in podobne zadeve pa so trajne. Predlog za 40 metrov širok varovalni pas ob vodotokih je pretiran. V Sloveniji imamo že tako 5krat strožje zahteve od evropskih, zapisane v zakonu o vodah in ni potrebe po spreminjanju tega. Tudi glede na dejstvo, da analize kažejo, da slovenski kmetje zelo dobro skrbimo za podtalnico. Takšen predlog bi imel tudi velike negativne posledice na samooskrbo, saj bi povzročil manj pridelane hrane v Sloveniji. Zahteva se uporabo le lesenih konstrukcij za protitočne mreže v sadjarstvu. Zahteva je neutemeljena, saj so lesene konstrukcije obdelane z preparati, kar na koncu pomeni, da so	Dikcija glede posegov v okolje je bila spremenjena tako, da se sedaj glasi: "Za posege, ki ne dosegajo pragov določenih v predpisu, ki ureja posege v okolje, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje kot določajo predpisi, pa bi zaradi izvajanja intervencij SKP lahko imeli bistven vpliv na varovana območja, je treba pridobiti mnenje organa, pristojnega za varstvo narave.» Omilitveni ukrep glede napajanja živine v vodotokih je bil v postopku javne razgrnitve in dodatnih usklajevanj z ZRSVN, izbrisan iz okoljskega poročila. Ukrep je urejen v ukrepu DKOP4, ki sankcionira neskladno pašo, zato je bil tukaj omilitveni ukrep izbrisan. Omilitveni ukrep, ki se nanaša na 40 metrski pas ob vodotokih 1. reda izven območja naselij se izloči iz OP. Obvezo glede uporabe lesenih kolov pri protitočni zaščiti smo spremenili v priporočilo.

	nevarni odpadki. Betonske stebre pa se kot inertni material v celoti reciklira in ponovno uporabi. Zahteva za soglasje vseh lastnikov gozdnih parcel, kjer se načrtuje gozdna vlaka je v nasprotju z zakonodajo, ki v večini primerov opredeljuje soglasje 75% lastnikov gozdnih parcel. Ob takšni zahtevi je nadaljnja gradnja gozdnih vlak postavljena pod vprašaj. Vzgoja drevesnih vrst v drevesnicah je opredeljena že v slovenski zakonodaji in je nepotrebno navajati, da se vrst, ki niso na seznamu ne sme vzgajati, saj se to v praksi ne dela. Okoljsko poročilo navaja, da nima čezmejnih vplivov, žal pa ugotavljamo, da zaostrovanje na področju omejitev pridelave neposredno vpliva na večji uvoz hrane v Slovenijo. Ravno tako majhen obseg namakanja pomeni spuščanje vode po porečjih navzdol, kjer jo veselo koristijo in nam nazaj prodajajo zelenjavo. Zaradi tega ugotavljamo, da so čezmejni vplivi realni in jih je potrebno v poročilu primerno ovrednotiti.	
Vinska družba Slovenije	Spoštovani, po seznani tv i z obsežnim gradivom smo v Vinski družbi Slovenije mnenja, da je okoljsko poročilo sprejemljivo za sektor vinogradništva v kolikor bo prišlo do sprememb v zahtev v točkah, ki jih omenjamo v spodnjem besedilu. Vinogradniki se zavedamo pomembnosti trajnostno naravnane kmetijske proizvodnje, katero od nas zahteva tudi vinska trg, ki je eden izmed najbolj razvitih in zahtevnih trgov kmetijskih izdelkov. Želeli bi poudariti, da je za zagotovitev izpolnjevanja zahtev posameznih ukrepov (intervencij) potrebno zagotoviti zadostna sredstva za investicije v prepotrebno modernizacijo specializirane vinogradniške mehanizacije in da je potrebno primerno podpreti vinogradnika v kolikor na drugi strani postavljamo dodatne zahteve (zmanjšanje uporabe FFS, opuščanje herbicidov, insekticidov, itd.)	IZDELOVALCI OP: 1. Konkretno za območja Natura 2000 OP ne podaja samostojnega omilitvenega ukrepa. Omenjeno pripombo razumemo kot pripombo na SN. Z naslova omilitvenih ukrepov ni podanih nobenih dodatnih pogojevanj, ki jih sam Načrt že ne bi vseboval. 2. Omilitveni ukrep, ki se nanaša na 40 metrski pas ob vodotokih 1. reda izven območja naselij se izloči iz OP. 3. Obvezo glede uporabe lesenih kolov smo spremenili v priporočilo. 4. Zahteva izhaja iz SNSKP: »Upravičeni stroški intervencije so med drugim tudi splošni stroški, ki so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe, kot so plačila za storitve, arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški arheoloških izkopavanj in arheološkega nadzora«. Omilitveni ukrep smo sicer izločili iz OP.

	1. Območje Nature 2000. Za ta območja se predvidevajo omejitveni ukrepi pridelave. Žal nismo uspeli podrobneje razbrati kateri ukrepi v smislu vinogradniške proizvodnje so dejansko predvideni. Praktično vsi vinorodni okoliši imajo vsaj en del površine v Naturi 2000. Po pregledu le Brda in severni del Štajerske Slovenije nimajo območij Nature 2000. Je pa ta zelo prisotna (seveda ne v celoti) v Slovenski Istri, praktično celoten Kras, del Vipavske doline, zahodni del Bele Krajine, Kozjansko, pretežen del Haloz, celotno Goričko,... Pričakujemo, da bodo znotraj Nature 2000 v prihodnje veljali strožji standardi, tako kot tudi v vseh drugih varovanih območjih. Mnenje VDS je, da bi bilo vzdržno z vidika vinogradništva v kolikor bi se na teh območjih zahtevala pridelava po smernicah KOPOP, ki so oz. bodo v praksi izvedljive. Morebitne zahteva po ekološki pridelava je za sektor nesprejemljiva. Zavzemamo se za trajnostno pridelavo, kar pa ne smemo enačiti s pojmom ekološke pridelave. Želeli bi pridobiti obrazložitev na kakšen način bo obravnavano vinogradništvo iz vidika predvidenih sredstev, ki bi nadomeščala višje stroške pridelave in kompenzirala izgube pridelka (IRP 20). 2. Varovalni pas pri vodah prvega in drugega reda (to so vse površinske vode) se poveča iz sedanjih 5 oz. 15 metrov na 40 metrov. To v praksi predstavlja velik izziv za celotno kmetijstvo, tudi vinogradništvo, saj bi morali vinogradniške površine odmakniti od površinskih voda (vodotoki, jezera, ribniki, morje, itd.). Smatramo, da gre za prekomerni ukrep in je z vidika kakovosti voda neutemeljen, saj se kakovost voda v Sloveniji izboljšuje. Hkrati s tem izgubimo velik delež kmetijskih zemljišč, kar je ob pomanjkanju kmetijskih zemljišč nesprejemljivo. 3. Trajni nasadi (IRP 16). Ena izmed zahtev je, da se v primeru postavitve protitočnih mrež v primeru zavarovanih območij, kot	

	armatura lahko uporabi le lesene oporne stebre. VDS nasprotuje tej zahtevi, saj je velik delež obstoječih nasadov opremljen z kovinskimi in betonskimi opornimi stebri. Protitočne mreže in zasnova le teh v vinogradništvu se povečini pričnejo uporabljati, ko je nasad že v rodni fazi, se pravi po osnovni vzpostavitvi nasada in nesmiselno je zahtevati spremembo materiala opornih stebrov. Tudi na splošno se zaradi vpeljavi novih tehnologij (strojno obiranje) v zadnjem času v precejšnji meri na vertikalnih nasadih uporablja kovinske stebre. V kolikor se uporablja betonske stebre pa so le ti rabljeni, saj njihova življenjska doba bistveno presega življenjsko dobo nasada. V vinogradništvu se povečini uporabljajo bočne protitočne mreže in le teh ne moremo obravnavati enako, kot protitočne mreže v sadjarstvu, saj v vinogradništvu ni potrebe po vzpostavitvi dodatne nosilne armature, ampak se uporabi že obstoječa armatura v nasadu. 4. Namakalni sistemi. Pri že tako zahtevnem pridobivanju dokumentacije za namakalne sisteme se predvideva tudi izdelava arheološkega poročila. Ta zahteva je nesmiselna, saj se vinogradniška tla že tako ali tako rigolajo in prekopavajo do večjih globin, kot pa potekajo vodi namakalnih sistemov. Želeli bi opozoriti na vinogradniške podintervencije A24, A25, A26, ki so bile identificirane kot pomemben doprinos k varstvu in ohranjanju voda. V kolikor želimo te podintervencije izvajati v praksi je potrebno zagotoviti primerno specializirano vinogradniško mehanizacijo, katere v tem trenutku v Sloveniji praktično ni, zato zahtevamo da se vinogradniškemu sektorju zagotovi primerna obravnava znotraj IRP 21 in IRP 2 oz. še vedno vztrajamo, da bi kot sektor v krizi potrebovali svoj sektorski razpis znotraj katerega bi lahko primerno naslovili potrebe po trajnostni in ekonomsko vzdržni pridelavi.	